



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 007-250/2018/

Ljubljana,

EVA 2018-1711-0016

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (EVA 2018-1711-0016) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (EVA 2018-1711-0016) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Stojan TRAMTE
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- besedilo predloga zakona.

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17), ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

Predlog zakona naj Državni zbor RS obravnava po skrajšanem postopku z namenom dosega čimprejšnje implementacije Direktive (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidenc podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2016/681).

Direktiva (EU) 2016/681 se v pravni red RS v celoti prenaša z Zakonom o dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije, Zakonom o varstvu osebnih podatkov in Zakonom o dopolnitvah Zakona o letalstvu.

Glede na to, da je Republika Slovenija že prejela uradni opomin Evropske komisije zaradi nenotifikacije predpisov za prenos Direktive (EU) 2016/681 predlagamo, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- ☐ mag. Lado Bradač, generalni direktor, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge,
- ☐ mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge,
- ☐ mag. Tatjana Bobnar, v.d. generalnega direktorja policije.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- ☐ Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve,
- ☐ mag. Sandi Čurin, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- ☐ mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge,
- ☐ mag. Tatjana Bobnar, v.d. generalnega direktorja policije,
- ☐ mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge.

5. Kratek povzetek gradiva:

S ciljem implementacije Direktive in bolj jasne opredelitve obstoječih določb glede pridobivanja, hrambe, obdelave in uporabe podatkov o potnikih PNR in API so v predlogu zakona izvedene naslednje spremembe in dopolnitev zakona:

a.) bolj podrobna opredelitev načina obdelave podatkov PNR in API

Poleg zakonsko določenega namena za zbiranje in obdelavo podatkov PNR in API, je v predlogu zakona jasno opredeljen način obdelave teh podatkov na:

- preverjanje in ocenjevanje potnikov pred njihovim prihodom na ozemlje Republike Slovenije ali pred njihovim odhodom iz tega ozemlja, da se identificira tiste potnike, ki bi jih morali policisti in drugi pristojni organi podrobneje varnostno obravnavati,
- analitično obdelavo teh podatkov, da se oblikuje nova ocenjevalna merila ali da se posodablja obstoječa merila,
- posredovanje teh podatkov, da policisti in drugi pristojni organi v skladu s temi nameni izvedejo potrebne aktivnosti v posameznih primerih.

b.) ustrezno prilagojen oziroma razširjen seznam hujših kaznivih dejanj

V Prilogi II Direktive so natančno opredeljena huda kazniva dejanja tako, da so naštetí širši sklopi teh kaznivih dejanj. Ker je seznam hudih kaznivih dejanj v osmem odstavku 112.a člena v trenutno veljavnem zakonu ožji, kot ga določa navedena direktiva, je v predlogu zakona ta seznam ustrezno

dopolnjen. Skladno s seznamom iz navedene Priloge II so v predlogu zakona dodana posamezna kazniva dejanja ali le posamezne modalitete določenih kaznivih dejanj, pri katerih je skladno s Kazenskim zakonikom (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17) mogoče izreči 3 leta ali višjo zaporno kazen.

c.) bolj podrobno opredeljeni način in pogoji za posredovanja podatkov API in PNR, ter upravičenci do teh podatkov

V predlogu zakona so jasneje opredeljeni upravičenci do podatkov PNR in podatkov API, poleg tega so določene tudi pogoji in način posredovanja teh podatkov upravičencem v posamičnem primeru. Do teh podatkov oziroma do rezultatov njihove obdelave so tako, poleg nacionalne enote za letalske potnike, upravičeni tudi druge enote policije in drugi organi v Republiki Sloveniji ali v drugih državah, s pristojnostmi za preprečevanje nezakonitega priseljevanja z izvajanjem mejne kontrole ter za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj. Upravičenci lahko pridejo do podatkov le v posamičnih primerih, če je to potrebno za odločanje oziroma za njihovo odzivanje in če obdelava teh podatkov ni v neskladju z zakonsko določenim namenom uporabe. Podatki se v teh primerih upravičencem posredujejo na lastno iniciativo nacionalne enote za letalske potnike ali na njihovo obrazloženo pisno zaprosilo.

d.) ustrezno prilagojen čas hrambe podatkov API in PNR

V veljavnem zakonu so v prvem odstavku 128. člena in v drugem odstavku 129. člena določeni roki hrambe podatkov API in PNR. Skladno s temi določbami se ti podatki po preteku 9 mesecev od njihove pridobitve v evidencah policije blokirajo, po nadaljnjih 21 mesecih hrambe pa se ti iz evidence trajno izbrišejo. Ti časi so v predlogu zakona ustrezno prilagojeni 12. členu Direktive tako, da se prvo obdobje hrambe iz 9 mesecev v predlogu zakona skrajša na 6 mesecev, nakar se bodo podatki API in PNR depersonalizirali. Skupni čas njihove hrambe pa se tako iz 30 mesecev v predlogu zakona podaljša na 5 let hrambe od njihove pridobitve.

e.) uvedba depersonalizacije podatkov PNR in API v času njihove hrambe v evidencah

Podatki API in PNR se v veljavnem zakonu po prvem obdobju hrambe v evidencah blokirajo. Te določbe se v predlogu zakona brišejo. Namesto tega se skladno z 12. členom Direktive v predlogu zakona uvaja depersonalizacija podatkov API in PNR. Po preteku prvih 6 mesecev hrambe podatkov se le ti v evidencah ustrezno depersonalizirajo z zakrivanjem tistih podatkovnih elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno identificirati posameznega potnika, na katerega se ti podatki nanašajo.

f.) določitev pogojev in postopka za razkrivanje depersonaliziranih podatkov in določitev pristojnega državnega organa za to

V času depersonalizacije podatkov API in PNR, do njihovega končnega roka hrambe, Direktiva predvideva tudi ponovno razkritje za dostop upravičencev do teh izvornih podatkov. Za ta namen je v Direktivi določena sodna kontrola oziroma druga podobna nadzorna preveritev pogojev, saj je razkritje za dostop do izvornih podatkov mogoč le na podlagi predhodne odločitve sodnega organa ali drugega pristojnega državnega organa. Skladno s tem so pogoji in postopek razkritja do izvornih podatkov API in PNR v predlogu zakona popolnoma enaki, kot je to določeno za odreditev razpisa za prikrito in namensko kontrolo v 45. členu veljavnega zakona, kjer ta razpis odredi državni tožilec na pisni predlog policije. Z izenačitvijo teh pogojev in postopka je posledično pooblastilo za odreditev razkritja do izvornih podatkov dano državnemu tožilcu Okrožnega državnega tožilstva s krajevno pristojnostjo v Ljubljani, prav tako na pisni predlog policije.

S predlaganimi dodatnimi rešitvami se želijo izboljšati nekatere pomanjkljivosti ZNPPol, ki so se pokazale pri izvajanju zakona v praksi. Glavno vodilo pri pripravi sprememb in dopolnitev je učinkovitejše delovanje policije pri opravljanju nalog policije in izvajanju policijskih pooblastil. Predlagajo se naslednje bistvene rešitve:

- a) Opravljanje policijskih nalog zunaj delovnega časa – jasneje se določa, da policisti ne smejo opravljati policijskih nalog v primerih, če so v prostem času sami udeleženi v takem dogodku.
- b) Zbiranje obvestil – črta se obveznost policista, da pred zbiranjem obvestil osebo pouči o pravici do prostovoljnosti in anonimnosti, s čimer se poenostavlja komunikacija.
- c) Identifikacijski postopek – bolj jasno je določeno, da se ukrep sme uporabiti tudi za ugotovitev identitete neznane osebe.
- d) Iskanje oseb – določa se, da operater mobilne telefonije posreduje tudi podatek o kraju iz katerega je bila komunikacija opravljena.
- e) Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih in drugih sredstev – dodatno se določa, da smejo policisti uporabiti tehnična sredstva za prisilno ustavitev ali prizemljitev tudi v primeru, če se z njimi na nedovoljen način prehaja čez državno mejo.
- f) Način uporabe tehničnih sredstev pri zbiranju podatkov zaradi opravljanja policijskih nalog – črta se določba, ki se sklicuje na določila zakona, ki ureja kazenski postopek, ker Zakon o kazenskem postopku tega ne ureja in je s tem onemogočena uporaba ukrepa.
- g) Roki hrambe podatkov in blokiranje podatkov – jasneje se določajo okoliščine, ki vplivajo na roke hranjenja podatkov v evidencah oziroma njihovo blokiranje.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Predlagane spremembe in dopolnitve ZNPPol ne bodo imele finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Predlagane spremembe in dopolnitve ZNPPol ne bodo imele finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,

- niso bili upoštevani.

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

/

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

Datum objave: 15. 11. 2018

V razpravo so bili vključeni:

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

Boštjan Poklucar
minister

Priloge:

- predlog sklepa vlade
- predlog zakona

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (EVA 2018-1711-0016) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Stojan TRAMTE
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- besedilo predloga zakona.

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

**PREDLOG ZAKONA
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NALOGAH IN POOBLASTILIH POLICIJE**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Znotraj schengenskega območja, kjer so med državami članicami odpravljene mejne kontrole, teroristi in storilci drugih hujših kaznivih dejanj, spretno izkoriščajo vse svoboščine, ki so dane poštenim državljanom EU, še posebej izrazito so to lahko počeli v času begunske problematike. Tem virom ogrožanja se mora z vsemi razpoložljivimi sredstvi upreti vsa mednarodna skupnost in za omejevanje teh pojavov je nujno potrebno sprejeti ustrezne ukrepe. Boj proti terorizmu in drugim hujšim oblikam kriminalitete je zato že več časa ena izmed prednostnih nalog EU pri zagotavljanju notranje varnosti.

Evropski svet je že leta 2010 v Stockholmskem programu državam članicam oziroma njihovim pristojnim organom, agencijam in institucijam naložil konkreten in celovit odziv pri omejevanju prioriternih virov ogrožanja varnosti. Pri zagotavljanju notranje varnosti EU morajo pristojni organi krepiti svoje aktivnosti skladno s sprejeto strategijo o preprečevanju in omejevanju terorizma in drugih hujših oblik mednarodnega kriminala v EU. Te njihove aktivnosti morajo tako temeljiti na proaktivnem pristopu, na podlagi obveščevalnih podatkov in v tesnem medsebojnem sodelovanju pri izmenjavi informacij. Hkrati je Evropski svet v istem razvojno usmerjevalnem dokumentu pozival EU Komisijo, da za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj predstavi predlog za vzpostavitev sistema za uporabo podatkov o letalskih potnikih (PNR), saj se je ta pristop na podlagi tujih izkušenj izkazal kot učinkovito orodje za boj proti najhujšim mednarodnim virom ogrožanja varnosti. Gre za usmerjeno proaktivno delovanje organov odkrivanja oziroma kazenskega pregona zoper potencialne storilce hujših kaznivih dejanj.

V letu 2011 je tako Evropska Komisija v okviru vseevropskega PNR projekta med drugim pripravila prenovljen predlog Direktive Evropskega Parlamenta in Sveta o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj, in sicer z namenom harmonizacije nacionalnih zakonodaj v državah članicah EU na tem področju. V začetku leta 2015 še ni bil dosežen politični konsenz v EU Parlamentu glede primernosti takratnega predloga te direktive, saj so njegovi vsebini nasprotovale predvsem nadzorne institucije na področju varstva osebnih podatkov in človekovih pravic. Ker je tako obstajala upravičena bojazen, da bi bila kasneje sprejeta direktiva sporna z vidika ustavno zavarovanih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, je slovenska Policija v okviru nacionalnega SI PNR projekta pričela z aktivnostmi za pripravo lastne nacionalne zakonske podlage za zbiranje, hrambo, obdelavo in uporabo podatkov o potnikih v letalskem prometu. Pravna podlaga je bila pripravljena na podlagi predhodno izdelane »Presoje vplivov na zasebnost pri obdelavi podatkov o potnikih - PNR«. Ta dokument je temeljil na zamejitvi prekomernih posegov v človekove pravice pri izvajanju tega novega pooblastila policije.

Po dolgotrajnem javnem in medresorskem usklajevanju je bila ta nacionalna pravna podlaga sprejeta v okviru Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol-A) na 27. redni seji Državnega zbora RS, ter uveljavljena z objavo v Uradnem listu RS št. 10/17, 14. 3. 2017. S tem je Policija dobila novo policijsko pooblastilo za pridobivanje, hrambo, obdelavo in uporabo podatkov o potnikih v letalskem prometu; podatkov potnikov, prijavljenih na let (ang. API – Advance Passenger Information) in podatkov potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart (ang. PNR – Passenger Name Record). Te podatke policija obdeluje za vse komercialne, redne in posebne lete, ki

jih pridobiva od letalskih prevoznikov, ki svojo prevozno dejavnost opravljajo iz tretjih držav ali iz držav članic EU na ozemlje Republike Slovenije in v obratni smeri oziroma z vmesnim postankom na ozemlju Republike Slovenije.

Že dosedanja omejena uporaba podatkov o potnikih v letalskem prometu (API), se je od začetka uporabe tega pooblastila v ZNPPol-A, pokazala kot učinkovito orodje Policije. V prvih 6 mesecih 2018 se izmed vseh 379.611 prejetih podatkov označilo le 1,12% vseh potnikov, kar predstavlja relativno majhen in zato prav gotovo sorazmeren poseg v človekove pravice posameznikov s strani Policije. Vsi ostali neoznačeni potniki, policistom niso bili vidni, saj so se neposredno shranili v zakonsko opredeljeno evidenco podatkov potnikov, prijavljenih na let in evidenco podatkov potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart. Za vse označene potnike, ki so predstavljali osebe z visokim varnostnim tveganjem, je bilo po dodatni operativni obravnavi policistov ugotovljeno, da je bilo 64,8 % pravih zadetkov in 35,1 % lažnih (nepravih) zadetkov. Kot prave zadetke se šteje tiste potnike, pri katerih so bili izvedeni ustrezni ukrepi policije zaradi odkritja kaznivih dejanj ali zaradi izvedbe razpisanih ukrepov v zvezi z iskanjem oseb in predmetov, ter tiste potnike, za katere je bilo ugotovljeno, da gre za aktivne storilce s področja hujših oblik kriminalitete, vendar pa pri teh osebah v konkretnem primeru policisti niso zaznali nobenega suma, da bi se oseba pripravljala ali sodelovala ali izvajala kakšno hujše kaznivo dejanje.

Policisti iz Postaje letališke policije Brnik so tako v prvem 6-mesečnem obdobju 2018 na podlagi obdelave podatkov o potnikih izvedli skupaj 1060 ukrepov. Pri 631 potnikih so izvedli ukrep temeljite mejne kontrole, pri čemer je bilo na podlagi zakonsko določenih razlogov 155 tujcem zavrnjen vstopa na Schengensko območje. Poleg tega so policisti v tem času pri vstopu v Republiko Slovenijo pri mejni kontroli odkrili 11 storilcev hujših kaznivih dejanj, ki so jih kazensko ovadili za kazniva dejanja Ponarejanje listin po 251. členu KZ-1, Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države po 308. členu KZ-1 in Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami po 186. členu KZ-1. Izmed teh 11 storilcev, je bilo kar 5 takšnih, ki so bili policistom predhodno nakazani s pomočjo obdelave podatkov o potnikih, kot osebe z visokim varnostnim tveganjem, ker bi lahko bile udeležene pri izvrševanju navedenih hudih kaznivih dejanj.

Zbiranje in obdelava podatkov o potnikih v letalskem prometu je tako eden izmed ukrepov, ki jih širša mednarodna skupnost, med njimi tudi Republika Slovenija že uporablja kot učinkovit in proaktiven pristop za zagotavljanje javne, nacionalne in mednarodne varnosti. S tem pooblastilom Policija prav gotovo še dodatno posega v t.i. informacijsko zasebnost posameznikov, vendar pa gre za sorazmerne in zato legitimne posege v te osebnostne človekove pravice. Naloge policije v pravni državi torej niso samovoljna učinkovitost, pač pa tudi varstvo posameznika in skupnosti ob spoštovanju zakonov in legitimnih družbenih ciljev. Učinkovitost pomeni profesionalno, odzivno in visoko strokovno policijo, ki zagotavlja javni red in mir s spoštovanjem prava in najmanjšim možnim posegom v človekove pravice.

V času sprejemanja zgoraj navedene nacionalne pravne podlage (ZNPPol-A) je bila v EU pravnem redu sprejeta tudi Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega Parlamenta in Sveta s 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (v nadaljevanju: Direktiva), ki je bila uveljavljena z objavo v Uradnem listu EU št. L 119, dne 4. 5. 2016. Vsebinsko se uveljavljena direktiva nekoliko razlikuje od nacionalne zakonske podlage v ZNPPol-A, kar je bila posledica upoštevanja določenih zahtev, ki so jih imeli ostali deležniki v Republiki Sloveniji pri medresorskem usklajevanju. To pooblastilo policije je v posameznih segmentih namreč še bolj omejeno oziroma v večji meri upoštevano načelo sorazmernosti v zvezi s posegi v človekove pravice, kot pa je sama vsebina v Direktivi.

Direktiva zavezuje države članice EU, vključno s Slovenijo, da jo ustrezno implementirajo v nacionalni pravni red najpozneje do 25. maja 2018. Republika Slovenija do tega roka še ni izvedla njene dokončne implementacije, saj je Varuh človekovih pravic, 22. 9. 2017, skladno s 23.a členom Zakona o ustavnem sodišču, vložil zahtevo za izvedbo postopka o oceni ustavnosti za določena nova pooblastila policije, ki so bila uveljavljena z ZNPPol-A, med drugim tudi glede pridobivanja, hrambe, obdelave in uporabe podatkov o potnikih v letalskem prometu. Ustavno sodišče do poteka roka za

implementacijo te direktive še ni vsebinsko odločalo o zadevi, Republika Slovenija pa je zaradi nenotifikacije predpisov za prenos Direktive v nacionalni pravni red od Evropske Komisije prejela uradni opomin št. SG-Greffe(2018)D/15006 z dne 20. julija 2018 za kršitev št. 2018/0229. S tem Republiki Sloveniji grozi tožba pred Sodiščem EU, ter izrek denarne kazni z dodatnim plačilom pavšalnega zneska za ves čas trajanja kršitve do njene odprave.

Z namenom nujne in celovite implementacije Direktive v nacionalni pravni red je treba dodatno in bolj podrobno oziroma bolj široko opredeliti vsebino z vidika:

- načina obdelave podatkov PNR in API,
- seznama hujših kaznivih dejanj,
- načina in pogojev posredovanja podatkov drugim upravičencem,
- časa hrambe podatkov PNR in API,
- depersonalizacije podatkov PNR in API v času njihove hrambe
- pogojev za razkrivanje depersonaliziranih podatkov, ter določitve pristojnega organa za to.

Direktiva se v pravni red Republike Slovenije v celoti prenaša s predlogom tega zakona, z dopolnitvami Zakona o letalstvu, ter z novim Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Za njeno celovito in dokončno implementacijo so tako zadolženi trije resorji; Ministrstvo za notranje zadeve kot nosilni organ za implementacijo Direktive, ter pri tem sodelujoči Ministrstvo za pravosodje in Ministrstva za infrastrukturo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga sprememb in dopolnitev zakona so:

- implementacija Direktive (EU) 2016/681 v nacionalni pravni red;
- natančnejša in jasnejša opredelitev obstoječih določb v ZNPPol glede obdelave podatkov PNR in API;
- dopolnitev in natančnejša ureditev določb na področju opravljanja policijskih nalog in izvajanja policijskih pooblastil.

Vsebina Direktive je v predlogu zakona smiselno prenesena v obstoječe 5. poglavje »Zbiranje in obdelava podatkov«. Obstoječe pooblastilo Policije v 112.a členu veljavnega zakona je še bolj natančno opredeljeno in tako zamejeno z vidika spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, hkrati pa zadostujejo dosedanjim potrebam Policije po učinkovitem zagotavljanju javne, nacionalne in mednarodne varnosti, upošteva da je tudi varnost ena od najpomembnejših temeljnih človekovih pravic. Varnost namreč predstavlja osnovo za preživetje in razvoj posameznika in družbe, saj brez varnosti tudi druge človekove pravice nimajo svoje prave vrednosti.

2.2 Načela

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona ne spreminjajo temeljnih načel veljavnega zakona. Izražena so zlasti načela pravne, enakosti pred zakonom, ekonomičnosti in učinkovitosti delovanja organa, enake obravnave in sorazmernosti. Še posebej je v tem primeru podkrepljeno načelo jasnosti in določnosti, kar omogoča spoštovanje pravne države in človekovih pravic v policijskih postopkih, ter najvišje strokovne standarde policijskega dela. V celoti je upoštevano tudi načelo sorazmernosti. Urejenost pooblastila v trenutno veljavnem zakonu glede pridobivanja, hrambe, obdelave in uporabe podatkov o potnikih, prijavljenih na let (API) in podatkov o potnikih iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR) je bilo prepoznano kot sorazmerno s spoštovanjem in ustreznim varstvom človekovih pravic oziroma t.i. informacijske zasebnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

S ciljem implementacije Direktive in bolj jasne opredelitve obstoječih določb glede pridobivanja, hrambe, obdelave in uporabe podatkov o potnikih PNR in API so v predlogu zakona izvedene naslednje spremembe in dopolnitve zakona:

a.) bolj podrobna opredelitev načina obdelave podatkov PNR in API

Poleg zakonsko določenega namena za zbiranje in obdelavo podatkov PNR in API, je v predlogu zakona jasno opredeljen način obdelave teh podatkov na:

- preverjanje in ocenjevanje potnikov pred njihovim prihodom na ozemlje Republike Slovenije ali pred njihovim odhodom iz tega ozemlja, da se identificira tiste potnike, ki bi jih morali policisti in drugi pristojni organi podrobneje varnostno obravnavati,
- analitično obdelavo teh podatkov, da se oblikuje nova ocenjevalna merila ali da se posodablja obstoječa merila,
- posredovanje teh podatkov, da policisti in drugi pristojni organi v skladu s temi nameni izvedejo potrebne aktivnosti v posameznih primerih.

Na vsako od zgoraj navedenih alinej so v nadaljevanju zelo natančno določene tudi konkretne aktivnosti v postopku obdelave podatkov.

Podatki PNR so nepreverjeni osebni podatki, saj jih potniki sami posredujejo letalskim prevoznikom ob rezervaciji oziroma nakupu letalske karte, zato jih prevozniki hranijo v svojem sistemu rezervacij letalskih kart. Ti podatki predstavljajo dodano vrednost podatkom o potnikih API, ki pa predstavljajo preverjene osebne podatke, saj izhajajo iz potovalnega dokumenta in jih letalski prevozniki hranijo v sistemu vzletne kontrole. Podatki API tako ob neposredni letališki kontroli ob vkrcanju potnikov na letalo pripomorejo k popolni identifikaciji posameznikov in tako omogočajo izsleditev iskanih, znanih storilcev kaznivih dejanj, ter drugih poznanih operativno zanimivih oseb.

Direktiva omogoča združevanje podatkov API in PNR. To izhaja iz Priloge I te direktive, kjer so v točki 18 podatki API predstavljeni kot del podatkov PNR. Prav tako je v 2. odstavku 8. člena te Direktive določeno, da se v primeru prenosa podatkov API, tudi za te podatke uporabljajo vse določbe Direktive. Te določbe Direktive so v noveli zakona upoštevane pri pripravi ocenjevalnih meril za zaznavo storilcev terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj ali njihovih žrtev. Ta ocenjevalna merila se bodo tako pripravljala iz podatkovnih elementov API in podatkovnih elementov PNR in bodo zato bolj kompleksna in bolj usmerjena na osebe z visokim varnostnim tveganjem. Pripomogla bodo k identifikaciji oseb, ki še niso poznani ali še niso bili obravnavani kot storilci terorističnih ali drugih hudih kaznivih dejanj, bo pa iz analize podatkov API in PNR izhajalo, da bi lahko bile udeležene pri takšnih kaznivih dejanjih. Ne glede na takšno združevanje podatkov pri njihovi obdelavi, pa se v noveli zakona ohranja hrambo podatkov API in podatkov PNR v ločenih evidencah.

Tako povezani podatki API in PNR pri ocenjevalnih merilih bodo z neposredno in popolno identifikacijo potnika pred njegovim prihodom na letališče ali pred odhodom z letališča, zmanjšali tveganje za preverjanje in kontrolo napačnih ljudi z enakimi ali podobnimi imeni. S tem bo omogočena tudi priprava ustrezne ocene tveganja za konkretnega potnika, na podlagi katere se policisti že predhodno lahko pripravijo na podrobno preverjanje samo tistih vnaprej identificiranih oseb, ki predstavljajo veliko tveganje za varnost.

b.) ustrezno prilagojen oziroma razširjen seznam hujših kaznivih dejanj

V Prilogi II Direktive so natančno opredeljena huda kazniva dejanja tako, da so naštetí širši sklopi teh kaznivih dejanj. Ker je seznam hudih kaznivih dejanj v osmem odstavku 112.a člena v trenutno veljavnem zakonu ožji, kot ga določa navedena direktiva, je v predlogu zakona ta seznam ustrezno dopolnjen. Skladno s seznamom iz navedene Priloge II so v predlogu zakona dodana posamezna kazniva dejanja ali le posamezne modalitete določenih kaznivih dejanj, pri katerih je skladno s Kazenskim zakonikom (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17) mogoče izreči 3 leta ali višjo zaporno kazen.

- c.) bolj podrobno opredeljeni način in pogoji za posredovanja podatkov API in PNR, ter upravičenci do teh podatkov

V predlogu zakona so jasneje opredeljeni upravičenci do podatkov PNR in podatkov API, poleg tega so določene tudi pogoji in način posredovanja teh podatkov upravičencem v posamičnem primeru. Do teh podatkov oziroma do rezultatov njihove obdelave so tako, poleg nacionalne enote za letalske potnike, upravičeni tudi druge enote policije in drugi organi v Republiki Sloveniji ali v drugih državah, s pristojnostmi za preprečevanje nezakonitega priseljevanja z izvajanjem mejne kontrole ter za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj. Upravičenci lahko pridejo do podatkov le v posamičnih primerih, če je to potrebno za odločanje oziroma za njihovo odzivanje in če obdelava teh podatkov ni v neskladju z zakonsko določenim namenom uporabe. Podatki se v teh primerih upravičencem posredujejo na lastno iniciativo nacionalne enote za letalske potnike ali na njihovo obrazloženo pisno zaprosilo.

- d.) ustrezno prilagojen čas hrambe podatkov API in PNR

V veljavnem zakonu so v prvem odstavku 128. člena in v drugem odstavku 129. člena določeni roki hrambe podatkov API in PNR. Skladno s temi določbami se ti podatki po preteku 9 mesecev od njihove pridobitve v evidencah policije blokirajo, po nadaljnjih 21 mesecih hrambe pa se ti iz evidence trajno izbrišejo. Ti časi so v predlogu zakona ustrezno prilagojeni 12. členu Direktive tako, da se prvo obdobje hrambe iz 9 mesecev v predlogu zakona skrajša na 6 mesecev, nakar se bodo podatki API in PNR depersonalizirali. Skupni čas njihove hrambe pa se tako iz 30 mesecev v predlogu zakona podaljša na 5 let hrambe od njihove pridobitve.

- e.) uvedba depersonalizacije podatkov PNR in API v času njihove hrambe v evidencah

Podatki API in PNR se v veljavnem zakonu po prvem obdobju hrambe v evidencah blokirajo. Te določbe se v predlogu zakona brišejo. Namesto tega se skladno z 12. členom Direktive v predlogu zakona uvaja depersonalizacija podatkov API in PNR. Po preteku prvih 6 mesecev hrambe podatkov se le ti v evidencah ustrezno depersonalizirajo z zakrivanjem tistih podatkovnih elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno identificirati posameznega potnika, na katerega se ti podatki nanašajo.

- f.) določitev pogojev in postopka za razkrivanje depersonaliziranih podatkov in določitev pristojnega državnega organa za to

V času depersonalizacije podatkov API in PNR, do njihovega končnega roka hrambe, Direktiva predvideva tudi ponovno razkritje za dostop upravičencev do teh izvornih podatkov. Za ta namen je v Direktivi določena sodna kontrola oziroma druga podobna nadzorna preveritev pogojev, saj je razkritje za dostop do izvornih podatkov mogoč le na podlagi predhodne odločitve sodnega organa ali drugega pristojnega državnega organa. Skladno s tem so pogoji in postopek razkritja do izvornih podatkov API in PNR v predlogu zakona popolnoma enaki, kot je to določeno za odreditev razpisa za prikrito in namensko kontrolo v 45. členu veljavnega zakona, kjer ta razpis odredi državni tožilec na pisni predlog policije. Z izenačitvijo teh pogojev in postopka je posledično pooblastilo za odreditev razkritja do izvornih podatkov dano državnemu tožilcu Okrožnega državnega tožilstva s krajevno pristojnostjo v Ljubljani, prav tako na pisni predlog policije.

S predlaganimi dodatnimi rešitvami se želijo izboljšati nekatere pomanjkljivosti ZNPPol, ki so se pokazale pri izvajanju zakona v praksi. Glavno vodilo pri pripravi sprememb in dopolnitev je učinkovitejše delovanje policije pri opravljanju nalog policije in izvajanju policijskih pooblastil. Predlagajo se naslednje bistvene rešitve:

- a) Opravljanje policijskih nalog zunaj delovnega časa – jasneje se določa, da policisti ne smejo opravljati policijskih nalog v primerih, če so v prostem času sami udeleženi v takem dogodku.
- b) Zbiranje obvestil – črta se obveznost policista, da pred zbiranjem obvestil osebo pouči o pravici do prostovoljnosti in anonimnosti, s čimer se poenostavlja komunikacija.
- c) Identifikacijski postopek – bolj jasno je določeno, da se ukrep sme uporabiti tudi za ugotovitev identitete neznane osebe.
- d) Iskanje oseb – določa se, da operater mobilne telefonije posreduje tudi podatek o kraju iz katerega je bila komunikacija opravljena.
- e) Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih in drugih sredstev – dodatno se določa, da smejo policisti uporabiti tehnična sredstva za prisilno ustavitev ali prizemljitev tudi v primeru, če se z njimi na nedovoljen način prehaja čez državno mejo.
- f) Način uporabe tehničnih sredstev pri zbiranju podatkov zaradi opravljanja policijskih nalog – črta se določba, ki se sklicuje na določila zakona, ki ureja kazenski postopek, ker Zakon o kazenskem postopku tega ne ureja in je s tem onemogočena uporaba ukrepa.
- g) Roki hrambe podatkov in blokiranje podatkov – jasneje se določajo okoliščine, ki vplivajo na roke hranjenja podatkov v evidencah oziroma njihovo blokiranje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe in dopolnitve ZNPPol ne bodo imele finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakon ne predvideva porabe dodatnih proračunskih sredstev za izvajanje zakona.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona predstavlja nujno potreben prenos Direktive (EU) 2016/681 v nacionalni pravni red z natančnejšo in jasnejšo opredelitvijo obstoječih določb v ZNPPol glede obdelave podatkov PNR in API. Direktiva je *»zakonodajni akt Unije in je v skladu s tretjim odstavkom 288. člena Pogodbe o delovanju EU za vsako državo članico, na katero je naslovljena, zavezujoča glede cilja, ki ga je treba doseči, vendar izbiro oblike in metod prepušča nacionalnim organom«* (V. Trstenjak, M. Brkan: Pravo EU, 2012).

Direktiva (EU) 2016/681: Zbiranje in obdelava podatkov o potnikih v letalskem prometu

Direktiva pravno ureja prenos podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih prevoznikov ter njihovo obdelavo, vključno z zbiranjem, hrambo in uporabo s strani pristojnih organov odkrivanja oziroma kazenskega pregona za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona kataloško določenih terorističnih in drugih kaznivih dejanj. Pri tem direktiva natančno navaja

posamezne podatke iz evidence podatkov o potnikih, ki se jih lahko zbira in obdeluje, prav tako pa natančno navaja tudi področja hujše kriminalitete, na katera je uporaba te direktive tudi omejena.

Skladno z direktivo vsaka država članica za pridobivanje in obdelavo podatkov o potnikih ustanovi ali imenuje organ, ki deluje kot nacionalna enota za informacije o potnikih. Direktiva sicer v osnovi določa pridobivanje podatkov o potnikih za lete zunaj EU. Vendar pa v njenem 2. členu prepušča državam članicam odločitev, da lahko te podatke pridobivajo in obdelujejo tudi za lete znotraj EU, kar trenutno naš veljavni zakon že vključuje. Prav tako direktiva predvideva združevanje podatkov PNR in API, kar izhaja iz njene Priloge I, kjer so v točki 18 podatki API predstavljeni kot del podatkov PNR. Prav tako je v 2. odstavku 8. člena direktive določeno, da se v primeru prenosa podatkov API, tudi za te podatke uporabljajo vse določbe iz te direktive.

Vsebina direktive je sledeča:

- predmet urejanja in področje uporabe,
- uporaba direktive za lete znotraj EU,
- opredelitev pojmov,
- pristojnosti in delovanje nacionalne enote za informacije o potnikih,
- vlogo pooblaščenih oseb za varstvo podatkov v nacionalni enoti za informacije o potnikih,
- avtomatizirana in ročna obdelava podatkov,
- pristojni organi za dostop in uporabo podatkov,
- obveznosti letalskih prevoznikov glede prenosa podatkov,
- izmenjava informacij med državami članicami,
- pogoji za dostop Europolu do podatkov,
- pogoji za prenos podatkov tretjim državam,
- čas hrambe podatkov in depersonalizacija,
- varstvo osebnih podatkov s pravicami potnikov do upravnega in sodnega varstva,
- kazni za kršitve nacionalnih določb po prenosu te direktive v nacionalni pravni red,
- svetovalna in nadzorna vloga nacionalnega nadzornega organa na področju zaščite osebnih podatkov,
- skupni protokoli in sistemsko podprte oblike zapisa podatkov,
- priloga I: seznam podatkov iz evidence podatkov o potnikih, ki se lahko pridobivajo in obdelujejo,
- priloga II: seznam hudih kaznivih dejanj.

Predlog zakona predstavlja prenos Direktive (EU) 2016/681 v nacionalni pravni red, vendar pa predložena vsebina zakona ne predstavlja implementacije celotne vsebine te direktive. Ta bo v popolnosti prenesena v nacionalni pravni red z Zakonom o dopolnitvah Zakona o letalstvu in z Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Zakon o dopolnitvah Zakona o letalstvu bo kot področni akt na novo urejal zračne prevoze in druge letalske aktivnosti. Opredeljene bodo obveze za prevoznike v letalstvu za posredovanje podatkov o potnikih Policiji, ter kazni v primeru kršitev teh zakonskih obvez. Novi Zakon o varstvu osebnih podatkov, ki je že pripravljen in medresorsko usklajen, pa bo določal ustrezne standarde na področju varstva osebnih podatkov, vključno z imenovanjem in delovanjem pooblaščenih oseb za varstvo podatkov v državnih organih, tudi v nacionalni enoti za informacije o potnikih, ki že operativno deluje v Policiji.

Francija

Francija, podobno kot Slovenija, sodeluje v EU PNR projektu, v okviru katerega je vzpostavila lasten sistem PNR za ocenjevanje podatkov potnikov v letalskem prometu. Razvoj informacijskega sistema in IT-infrastrukture kot tudi kadrovska in organizacijska struktura so v zaključni fazi.

Je pa francoska enota za informacije o potnikih več-institucionalna enota, zaradi boljše izmenjave informacij so v njej zaposleni uslužbenci iz različnih varnostnoobveščevalnih služb, vključno z organi za izvajanje mejne kontrole.

Podatke PNR/API - razširjen nabor podatkov API iz standarda, ki so ga pripravile mednarodne organizacije WCO/IATA/ICAO obdelujejo z namenom preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj (seznam kaznivih dejanj iz evropske direktive o EAW) ter zaradi zagotavljanja nacionalne varnosti.

V prvi fazi projekta PNR/API podatke zbirajo samo za zunanje evropske lete, v nadaljevanju pa jih bodo tudi za notranje lete. Zbiranje teh podatkov poteka izključno po metodi »push«, pri čemer so podatki posredovani 48 ur pred letom in nato še ob zaprtju leta.

Absoluten čas hrambe je omejen na 5 let, s tem da se podatki po dveh letih od njihovega posredovanja anonimizirajo. Tudi v tem obdobju je razkritje identitete posameznega potnika možno le na podlagi argumentiranega zaprosila, o katerem bo odločal predstojnik enote PNR, njegov namestnik ali druga pooblaščen oseba.

Velika Britanija

Združeno kraljestvo je že pred uvedbo PNR direktive dolga leta preverjalo potnike/prišleke na otok na vseh prometnih sredstvih, ne samo letalskih. Tudi pri njih je njihova PIU enota več-institucionalna, v katero so vključeni uslužbenci različnih varstvenoobveščevalnih služb, tako tudi organi za izvajanje mejne kontrole (imigracijski urad, mejna policija...).

Po sedaj veljavni zakonodaji imajo pravico za zbiranje in obdelavo API/PNR podatkov o potnikih, in sicer po Zakonu o priseljevanju iz leta 1971, na podlagi 27. in 27/b člena, ki daje to pravico Uradu za priseljevanje ter po 32. odstavku Zakona o priseljevanju, azilu in državljanstvu iz leta 2006, ki daje to pravico policiji.

Pravna podlaga, ki opredeljuje zahtevane podatke, je Zakon o priseljevanju in policiji (podatki o potnikih, posadki in servisnih službah) »The Immigration and Police (Passenger, Crew and Service Information) Order 2008«, ki v svojem 1. razdelku opisuje pravico do dostopa do podatkov, do katerih so upravičeni po imigracijskih pooblastilih, torej API podatke o posadki, potnikih ter informacije o prevozniku. 2. razdelek pa opisuje pravico do dostopa do podatkov, ki jih ima prevoznik (PNR podatki). Razdelka 3 in 4 se prav tako nanašata na pravico do dostopa do API/PNR podatkov po policijskih pooblastilih. Je pa bil omenjeni Zakon o priseljevanju in policiji spremenjen v letu 2015, in sicer vsebuje zahtevo, da so informacije posredovane v elektronski obliki, ki je kompatibilna z tehnologijo, ki jo uporablja policija in s sredstvi sistema, ki omogočajo, da prevoznik v zvezi s posredovanimi informacijami prejema komunikacijo od policije ali urada za priseljevanje.

Določbe PNR Direktive, ki pa še niso bile vključene v že obstoječo veljavno zakonodajo, ki je že pokrivala obdelavo PNR podatkov, so dopolnili (implementirali) letos (2018) v zgoraj omenjenem Zakonu o priseljevanju in policiji iz leta 2008.

Varstvo podatkov je zajeto v 3. poglavju Zakona o varstvu podatkov, in sicer določa osnovno raven zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov, ki jih obdelujejo pristojni organi pregona ter pokriva pravice oseb, katerih podatki se obdelujejo ter varnost in zaupnost teh (PNR) podatkov.

Madžarska

Tudi Madžarska je udeležena v EU PNR projektu, v okviru katerega vzpostavljajo svoj nacionalni sistem PNR za obdelavo, hrambo in uporabo podatkov o potnikih v letalskem prometu. Naloge pridobivanja, hrambe, obdelave in uporabe podatkov PNR opravlja nacionalna enota za informacije o potnikih, ki je organizirana v tamkajšnjem »Coordination Centre Against Organized Crime«. Ta enota praviloma ne pridobiva podatkov API, razen v posameznih obrazloženih primerih za osebe, ki jim bodo predstavljale visoko stopnjo tveganja. Nacionalno zakonodajo, ki daje pravno podlago za pridobivanje, hrambo, obdelavo in uporabo podatkov PNR, so sprejeli že novembra 2013, začela pa je veljati januarja 2015. Pri oblikovanju določb so izhajali iz predloga evropske direktive o PNR. Namen obdelave podatkov je v zakonodaji omejen na preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje terorističnih aktivnosti in organiziranega kriminala ter na zagotavljanje nacionalne varnosti. Podatki PNR se zbirajo izključno za vse zunanje evropske lete. Zbiranje podatkov poteka po metodi »push«, pri čemer so za vsak let podatki prvič posredovani 12 ur pred letom in drugič ob zaprtju leta. Podatkov API in PNR ne združujejo. Vsebinsko gledano prejemajo ožji nabor (16 segmentov) manj občutljivih podatkov PNR v mednarodno priznanem formatu PNR.GOV. Absolutni čas hrambe podatkov je omejen na pet let,

vendar se podatki po 30 dneh od prejema depersonalizirajo. Tudi v tem obdobju bo razkritje identitete posameznega potnika možno, vendar samo na podlagi dovoljenja za to pooblašene osebe.

Madžarska je EU PNR Direktivo prenesla v svojo nacionalno zakonodajo dosledno (Omnibus), zato je bilo spremenjenih kar nekaj zakonov, in sicer:

- Zakon o službah za nacionalno varnost iz leta 1995, ki daje pooblastilo kot enoti za informacije o potnikih njihovemu Centru za informacije o terorističnih in kriminalnih dejanjih;
- Zakon o zračnem prometu iz leta 1995, ki njihovi enoti za informacije o potnikih (PIU) daje pooblastilo za zbiranje in obdelavo podatkov o potnikih za namen bojevanja proti terorizmu in hujših KD, določa obveznost posredovanja podatkov o potnikih letalskim prevoznikom, in skladno z Direktivo določa tudi, da se podatki o potnikih po vseh končanih postopkih (kazenskih ali mejnih) izbrišejo;
- Zakon o policiji iz leta 1994, ki njihovi PIU daje pooblastilo za zahtevo po analizi kritičnih potnikov, ki jo naslovijo na kriminalistično policijo;
- Zakon o registru osebnih podatkov in naslovu državljanov iz leta 1992, ki dovoljuje posredovanje podatkov o potnikih upravičencem;
- Zakon o kazenskem registru in biometriji iz leta 2009, ki njihovi PIU dovoljuje neposredni dostop do podatkov iz kazenske evidence;

Nekaj pooblastil pa je najti še v Zakonu o sistemu iskanja oseb, Zakonu o nacionalni davčni službi, Zakonu o zasebnosti in varstvu pravic posameznika, Zakonu o potovanju v tujino in Uredbi Ministrstva za zunanje zadeve, ki ureja način prenosa podatkov o potnikih med letalskimi prevozniki in PIU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic na področju poslovanja javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Zakon ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Zakon bo predstavljen zainteresirani javnosti, organizacijskim enotam policije ter vsem organom, s katerimi policija sodeluje pri opravljanju svojega dela.

Izvajanje tega zakona bo spremljalo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

Spremembe in dopolnitve zakona se bodo izvajale v Policiji, in sicer v nacionalni enoti za informacije o potnikih, ki je bila skladno z direktivo ustanovljena 1. 2. 2014 kot Oddelek za ocenjevanje varnostnih tveganj. Ta notranja organizacijska enota je organizirana v Centru za kriminalistično obveščevalno dejavnost v Upravi kriminalistične policije na Generalni policijski upravi. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja sprememb in dopolnitev zakona bo predlagatelj izvedel ustrezna usposabljanja ciljnim skupinam v policiji. Širši strokovni in laični javnosti pa bodo predstavljene novosti.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Posamezniki lahko utemeljeno pričakujejo še bolj učinkovito ukrepanje policije, ob spoštovanju in varovanju ustavno varovanih človekovih pravic.

Direktiva je bila v Evropskem parlamentu sprejeta v paketu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo (EU) 2016/680, ki urejata varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in tako postavljata visoke standarde na tem področju. Ti standardi so posledično upoštevani tudi v predlogu zakona, zato je bodo potniki pri izvajanju teh zakonskih sprememb in dopolnitev ustrezno zaščiteni z vidika nesorazmernih posegov v njihovo zasebnost pri obdelavi osebnih podatkov. Tako lahko potniki utemeljeno pričakujejo ustrezno zaščito osebnih podatkov, ter učinkovito izvajanje pravic, ki jim pripadajo v zvezi z obdelavo njihovih osebnih podatkov.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil 15. 11. 2018 objavljen na Državnem portalu Republike Slovenije na spletni strani e-demokracije in spletni strani Ministrstva za notranje zadeve.

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,
- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,
- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,
- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),
- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,
- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve,
- mag. Sandi Čurin, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge,
- mag. Tatjana Bobnar, vršilka dolžnosti generalnega direktorja policije,
- mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13 in 23/15 – popr. in 10/17/) se v 2. členu doda novi drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (UL L št. 119 z dne 4. 5. 2016, str. 132).«.

2. člen

V tretjem odstavku 27. člena beseda »prejšnjega« nadomesti z besedilom »prvega in drugega odstavka«.

3. člen

V drugem odstavku 34. člena se črta tretji stavek.

4. člen

V drugem odstavku 42. člena se pred veznikom »in« doda beseda »neznane«.

5. člen

V četrtem odstavku 43. člena se v prvi alineji veznik »ter« nadomesti z vejico, za besedo »številke« pa se doda besedilo »ter kraju iz katerega je bila komunikacija opravljena«.

6. člen

Na koncu četrtega odstavka 88. člena se za besedo »vrednosti« doda besedilo »ali se z njimi na nedovoljen način prehaja čez državno mejo«.

7. člen

V prvem odstavku 107. člena se besedi »policist pregleda« nadomesti z besedilom »sme policist pregledati«.

8. člen

112.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»112. a

(zbiranje in obdelava podatkov o potnikih, prijavljenih na let (API))

(1) Policija zbira in obdeluje podatke iz 30. točke drugega odstavka 123. člena (v nadaljnjem besedilu: podatki potnikov, prijavljenih na let) za namen učinkovitega boja proti nezakonitemu priseljevanju in izboljšanju mejne kontrole, ter za izsleditev iskanih oseb in predmetov.

(2) Za učinkovit boj proti nezakonitemu priseljevanju in izboljšanje mejne kontrole policija zbira podatke potnikov, prijavljenih na let za vse komercialne redne in posebne lete od letalskih prevoznikov, ki potnike pripeljejo iz tretjih držav na ozemlje Republike Slovenije.

(3) Za izsleditev iskanih oseb in predmetov policija zbira podatke potnikov, prijavljenih na let za vse komercialne redne in posebne lete od letalskih prevoznikov, ki svojo prevozno dejavnost opravljajo iz tretjih držav ali iz držav članic EU na ozemlje Republike Slovenije in v obratni smeri oziroma z vmesnim postankom na ozemlju Republike Slovenije.

(4) Enota policije, pristojna za zbiranje podatkov o potnikih, njihovo hrambo, obdelavo, ter posredovanje teh podatkov ali rezultatov njihove obdelave (v nadaljnjem besedilu: nacionalna enota za informacije o potnikih) lahko podatke o potnikih, prijavljenih na let obdeluje:

- s preverjanjem in ocenjevanjem potnikov pred njihovim prihodom na ozemlje Republike Slovenije oziroma pred njihovim odhodom iz tega ozemlja, da se identificira tiste potnike, ki bi jih morala policija in drugi pristojni organi podrobneje varnostno obravnavati,
- s posredovanjem teh podatkov, da policija ali drugi pristojni organi izvedejo potrebne aktivnosti v posamičnih primerih.

(5) Pri preverjanju in ocenjevanju potnikov se podatki potnikov, prijavljenih na let, po prejemu avtomatizirano preverijo v naslednjih evidencah policije iz drugega odstavka 123. člena tega zakona:

- v evidenci iskanih oseb,
- v evidenci pogrešanih oseb,
- v evidenci iskanih predmetov,
- v evidenci prikritih evidentiranj in namenskih kontrol in
- v evidenci odrejenih ukrepov sodišč.

(6) Vsa ujemanja pri avtomatizirani obdelavi podatkov iz prejšnjega odstavka tega člena, se posamično pregledajo še z neavtomatiziranimi sredstvi, da se preveri njihova aktualnost in pravilnost.

(7) Nacionalna enota za informacije o potnikih lahko glede na utemeljene razloge v posamičnem primeru, posreduje podatke potnikov, prijavljenih na let oziroma rezultate njihove obdelave tudi drugim enotam policije in drugim organom v Republiki Sloveniji ali v drugih državah, vključno z mednarodno organizacijo Interpol, če je takšno posredovanje podatkov potrebno za njihovo odločanje oziroma odzivanje in če je takšna obdelava podatkov v skladu z namenom iz prvega odstavka tega člena.

(8) Posredovanje podatkov, skladno s prejšnjim odstavkom, lahko nacionalna enota za informacije o potnikih izvede na lastno pobudo takoj po njihovem avtomatiziranem in posamičnem preverjanju z neavtomatiziranimi sredstvi ali na obrazloženo pisno zahtevo, v kateri mora biti izkazan namen uporabe podatkov, obseg podatkov, ki jih potrebujejo, časovno obdobje in vse pomembne okoliščine v povezavi z njihovo neposredno uporabo.

9. člen

V drugem odstavku 114.a člena se v šesti alineji črta besedilo »če tako določa zakon, ki ureja kazenski postopek,«

10. člen

Za spremenjenim 112.a členom se dodajo novi naslovi in novi 112.b, 112.c, 112.č in 112.d členi, ki se glasijo:

»112.b člen

(zbiranje in obdelava podatkov o potnikih iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR))

(1) Policija poleg podatkov iz prejšnjega člena zbira tudi podatke iz 31. točke drugega odstavka 123. člena (v nadaljnjem besedilu: podatki potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart) za vse komercialne redne in posebne lete od letalskih prevoznikov, ki svojo prevozno dejavnost opravljajo iz tretjih držav ali iz držav članic EU na ozemlje Republike Slovenije in v obratni smeri oziroma z vmesnim postankom na ozemlju Republike Slovenije.

(2) Policija podatke iz prejšnjega odstavka zbira in obdeluje zaradi preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj, ki so navedena v 112.č členu tega zakona.

(3) Osební podatki iz podatkov potnikov, prijavljenih na let, ki so sestavni del podatkov iz prvega odstavka tega člena, se uporabljajo tudi za potrditev prave identitete potnikov.

(4) Nacionalna enota za informacije o potnikih lahko podatke potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart obdeluje:

- s preverjanjem in ocenjevanjem potnikov pred njihovim prihodom na ozemlje Republike Slovenije ali pred njihovim odhodom iz tega ozemlja, da se identificira tiste potnike, ki bi jih morali policija in drugi pristojni organi podrobneje varnostno obravnavati,
- z analitično obdelavo teh podatkov, da se oblikuje nova ocenjevalna merila ali da se posodablja obstoječa ocenjevalna merila z namenom identifikacije tistih potnikov, ki bi lahko sodelovali pri terorističnem ali drugem hudem kaznivem dejanju,
- s posredovanjem teh podatkov, da policija ali drugi pristojni organi izvedejo potrebne aktivnosti v posamičnih primerih.

(5) Pri preverjanju in ocenjevanju potnikov se podatki potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart po prejemu avtomatizirano preverijo z vnaprej določenimi ocenjevalnimi merili in v naslednjih evidencah policije iz drugega odstavka 123. člena tega zakona:

- v evidenci kaznivih dejanj,
- v evidenci operativnih informacij,
- v evidenci oseb, zoper katere so bili izvedeni prikriti preiskovalni ukrepi iz zakona,
- ki ureja kazenski postopek,
- v evidenci prikritih evidentiranj in namenskih kontrol in
- v evidenci odrejenih ukrepov sodišč.

(6) Vsa ujemanja pri avtomatizirani obdelavi podatkov iz prejšnjega odstavka se posamično pregledajo še z neavtomatiziranimi sredstvi, da se preveri njihova aktualnost in pravilnost.

(7) Ocenjevalna merila iz druge alineje četrtega odstavka tega člena se pripravljajo na podlagi analitične obdelave podatkov oziroma informacij, pridobljenih skladno z zakonom in predstavljajo specifične potovalne vzorce storilcev terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj oziroma njihovih žrtev in zato omogočajo usmerjeno delo policije in drugih pristojnih organov na takšne osebe. Ocenjevalna merila na podlagi pisne in utemeljene ocene tveganja oblikuje in sprotno posodablja nacionalna enota za informacije o potnikih v sodelovanju z drugimi enotami policije in drugimi organi, navedenim na seznamu iz osmega odstavka 112.c člena tega zakona.

112.c člen

(posredovanje podatkov o potnikih iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR))

(1) Nacionalna enota za informacije o potnikih lahko glede na utemeljene razloge v posamičnem primeru posreduje podatke potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart oziroma rezultate njihove obdelave drugim enotam policije in drugim organom v Republiki Sloveniji, navedenim na seznamu iz osmega odstavka tega člena, če je takšno posredovanje podatkov potrebno za njihovo odločanje oziroma odzivanje in če je takšna obdelava podatkov v skladu z namenom iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Podatke potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart oziroma rezultate njihove obdelave lahko nacionalna enota za informacije o potnikih na način in pod pogoji, določenimi v prejšnjem odstavku, posreduje tudi enotam za informacije o potnikih drugih držav članic EU in agenciji Europol.

(3) Posredovanje podatkov lahko nacionalna enota za informacije o potnikih izvede na lastno pobudo takoj po njihovem avtomatiziranem in posamičnem preverjanju z neavtomatiziranimi sredstvi ali na obrazloženo pisno zahtevo, v kateri mora biti izkazan namen uporabe podatkov, obseg podatkov, ki so potrebni, njihovo časovno obdobje in vse pomembne okoliščine v povezavi z njihovo neposredno uporabo.

(4) V nujnih primerih, če je pri obravnavi posameznega terorističnega ali drugega hudega kaznivega dejanja potrebno izvesti nujne in neodložljive ukrepe za njegovo neposredno preprečitev ali za izsleditev in prijetje storilcev lahko:

- pristojni organi v Republiki Sloveniji, navedeni na seznamu iz osmega odstavka tega člena, neposredno zaprosijo za podatke oziroma za rezultate njihove obdelave enoto za informacije o potnikih v kateri koli drugi državi članici Evropske unije in zaprosilo v vednost pošljejo tudi nacionalni enoti za informacije o potnikih,
- pristojni organi drugih držav članic Evropske unije, navedeni na seznamu pristojnih organov, ki je objavljen v Uradnem listu Evropske unije, neposredno zaprosijo za podatke oziroma za rezultate njihove obdelave nacionalno enoto za informacije o potnikih.

(5) Nacionalna enota za informacije o potnikih glede na utemeljene razloge v posamičnem primeru posreduje podatke potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart oziroma rezultate njihove obdelave organom tretjih držav, s pristojnostmi za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in drugih kaznivih dejanj, če:

- je to potrebno za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in preгона terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj,
- nacionalna enota za informacije o potnikih prejme obrazloženo pisno zahtevo pristojnega organa tretje države, v kateri mora biti izkazan namen uporabe podatkov, obseg podatkov, ki so potrebni, časovno obdobje in vse pomembne okoliščine v povezavi z njihovo neposredno uporabo,
- tretja država soglaša, da bo drugi tretji državi posredovala prejete podatke le, kadar bo to nujno potrebno za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in preгона terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj, in le s predhodno pridobljenim soglasjem policije,
- je to skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov v delu, ki se nanaša na prenos osebnih podatkov tretjim državam ali mednarodnim organizacijam ter določbami čezmejnje obdelave.

(6) Ne glede na tretjo alinejo prejšnjega odstavka smejo pristojni organi tretjih držav v izjemnih okoliščinah posredovati prejete podatke drugim tretjim državam brez predhodnega soglasja policije, če so takšni prenosi bistvenega pomena za odziv na konkretno in dejansko grožnjo, povezano s terorističnim ali drugim hudim kaznivim dejanjem, in predhodnega soglasja policije ni bilo mogoče pravočasno pridobiti. Pristojni organi tretje države o posredovanju podatkov brez predhodnega soglasja policije, nemudoma, ko je to mogoče, obvestijo nacionalno enoto za informacije o potnikih.

(7) Po vsakem posredovanju podatkov iz petega odstavka tega člena se o tem obvesti pooblaščen osebo za varstvo osebnih podatkov, imenovano v skladu s 112.d členom tega zakona.

(8) Seznam organov, ki so v skladu z zakonom na območju Republike Slovenije pristojni za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj, pred posredovanjem Evropski komisiji z namenom objave v Uradnem listu Evropske unije, potrdi minister.

112.č člen

(teroristična in druga huda kazniva dejanja)

Teroristična in druga huda kazniva dejanja v 112.b in 112.c členu tega zakona so: genocid po 100. členu, hudodelstva zoper človečnost po 101. členu, vojna hudodelstva po 102. členu, agresija po 103. členu, terorizem po 108. členu, potovanje v tujino z namenom terorizma po 108.a členu, financiranje terorizma po 109. členu, ščuvanje in javno povečevanje terorističnih dejanj po 110. členu, novačenje in usposabljanje za terorizem po 111. členu, spravljanje v suženjsko razmerje po 112. členu, trgovina z ljudmi po 113. členu, uboj po 115. členu, umor po 116. členu, uboj na mah po 117. členu, nedovoljen poseg v nosečnost po 121. členu, huda telesna poškodba po 123. členu, posebno huda telesna poškodba po 124. členu, protipraven odvzem prostosti po drugem in četrtem odstavku 133. člena, ugrabitev po 134. členu, mučenje po 135.a členu, zloraba osebnih podatkov po četrtem in sedmem odstavku 143. člena, posilstvo po 170. členu, spolno nasilje po 171. členu, spolna zloraba slabotne osebe po 172. členu, spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let, po 173. členu, pridobivanje oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene po 173.a členu, kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja po 174. členu, zloraba prostitucije po 175. členu, prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva po 176. členu, nedovoljena presaditev delov človeškega telesa in sprememba človeškega genoma po 181. členu, proizvodnja in promet zdravju škodljivih živil in drugih izdelkov po 184. členu, neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami,

nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog po 186. členu, omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po 187. členu, velika tatvina po 205. členu, rop po 206. členu, roparska tatvina po 207. členu, zatajitev po tretjem in četrtem odstavku 208. člena, goljufija po prvem, tretjem in četrtem odstavku 211. člena, izsiljevanje po 213. členu, prikrivanje po tretjem odstavku 217. člena, nedovoljen izvoz in uvoz stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote po 218. členu, napad na informacijski sistem po 4. odstavku 221. člena, povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem po 226. členu, poslovna goljufija po prvem in drugem odstavku 228. člena, goljufija na škodo Evropske unije po 229. členu, zloraba informacijskega sistema po 237. členu, zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po prvem in drugem odstavku 240. člena, nedovoljeno sprejemanje daril po 241. členu, nedovoljeno dajanje daril po 242. členu, ponarejanje denarja po prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku 243. člena, ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev po prvem, drugem in tretjem odstavku 244. člena, pranje denarja po prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku 245. člena, uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva po 247. členu, izdelava, pridobitev in odtujitev pripomočkov za ponarejanje po 248. členu, tihotapstvo po 250. členu, ponarejanje listin po 251. členu, posebni primeri ponarejanja listin po 252. členu, jemanje podkupnine po 261. členu, dajanje podkupnine po 262. členu, sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje po 263. členu, dajanje daril za nezakonito posredovanje po 264. členu, hudodelsko združevanje po 294. členu, sodelovanje v skupini, ki stori kaznivo dejanje po drugem in tretjem odstavku 298. člena, izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje po prvem odstavku 306. člena, nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva po prvem, drugem in petem odstavku 307. člena, prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države po 308. členu, ugrabitev zrakoplova ali plovila po 329. členu, napad na varnost zračnega prometa po 330. členu, obremenjevanje in uničevanje okolja po 332. členu, protipravno ravnanje z jedrskimi ali drugimi nevarnimi radioaktivnimi snovmi po 334. členu, onesnaženje pitne vode po prvem, tretjem, četrtem in šestem odstavku 336. člena, onesnaženje živil ali krme po prvem, tretjem, četrtem in šestem odstavku 337. člena, mučenje živali po tretjem in četrtem odstavku 341. člena, nezakonito ravnanje z zaščitnimi živalmi in rastlinami po 344. členu, veleizdaja po 348. členu, napad na ozemeljsko celovitost po 349. členu, napad na neodvisnost države po 350. členu, kršitev ozemeljske nedotakljivosti po 351. členu, uboj predsednika republike po 352. členu, nasilje zoper najvišje predstavnike države po 353. členu, nasilje zoper predstavnike tujih držav ali mednarodnih organizacij po 354. členu, oborožen upor po 355. členu, diverzija po 356. členu, sabotaža po 357. členu, vohunstvo po 358. členu, ščuvanje k nasilni spremembi ustavne ureditve po 359. členu, ogrožanje oseb pod mednarodnim varstvom po 371. členu, jemanje talcev po 373. členu, piratstvo po 374. členu KZ-1 in druga kazniva dejanja, za katera je pristojno Mednarodno kazensko sodišče.

112.d člen

(pooblaščen oseba za varstvo osebnih podatkov)

Pooblaščen osebo za varstvo podatkov pri nacionalni enoti za informacije o potnikih, ki je pristojna za spremljanje obdelave podatkov v tej enoti, ter za izvajanje ustreznih zaščitnih ukrepov, imenuje generalni direktor policije.«.

11. člen

V drugem odstavku 121. člena se za drugim stavkom doda nov stavek, ki se glasi:

»Kadar ta zakon določa, da se na podlagi akta iz prejšnjega stavka podatki v posameznih evidencah policije blokirajo ali brišejo, se to opravi v s tem zakonom določenem roku od prejema takega akta.«

V drugem odstavku se besedilo »prejšnjega stavka« nadomesti z besedilom »prejšnjih stavkov«.

12. člen

V drugem odstavku 123. člena se v 30. točki beseda »oseb« nadomesti z besedo »potnikov«, pred vejico pa se doda beseda »(API)«.

V 30. točki se beseda »oseb« nadomesti z besedo »potnikov«, pred vejico pa se doda beseda »(PNR)«.

13. člen

V prvem odstavku 124. člena se v tretji alineji za besedo »številka,« doda vejica in besedna zveza »vrsta in država izdajateljica«.

14. člen

V 125. členu se 30. in 31. točka spremenita, tako da se glasita:

- »30. evidenca potnikov, prijavljenih na let (API): podatki o letu, načrtovani in dejanski datum, ura ter kraj vzleta in pristanka letala, število vseh potnikov na letalu, vrsta, številka, država izdaje in datum izteka veljavnosti potovalnega dokumenta, začetni kraj vkrcanja potnika, mejni prehod vstopa potnika na območje schengenskega prostora, ter identifikacijska številka potnika iz informacijskega sistema letalskega prevoznika;
31. evidenca potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR): datum rezervacije, datum in kraj izdaje ter drugi podatki o (avtomatski) letalski karti, identifikacijska številka potnika iz informacijskega sistema letalskega prevoznika, naslovi in drugi kontaktni podatki iz rezervacije, lažno ime potnika, potovalni status potnika, vključno s potrditvami, prijavo na let, informacijami o neizkoriščenih in neodpovedanih rezervacijah ter informacijah o vozovnicah brez rezervacije, podatki o plačilu letalske karte, vključno z naslovom za izstavitve računa, podatki o sedežu in prtljagi potnika, informacije o potnikih, ki pogosto letijo, informacije o drugih morebitnih posebnostih, povezanih s potnikom, predvideni datum potovanja, popoln načrt potovanja, podatki v zvezi z letom, vključno z informacijami o letih pod skupno oznako, število in osebna imena drugih potnikov, povezanih z isto rezervacijo, informacije o ločitvi skupne rezervacije letalskih kart zaradi spremembe poti enega ali več potnikov, podatki o potovalni agenciji oziroma potovalnem agentu, vse naknadne spremembe podatkov in vse zbrane podatke potnika, ob prijavi na let (API): podatki o letu, načrtovani in dejanski datum, ura ter kraj vzleta in pristanka letala, število vseh potnikov na letalu, potovalni status osebe na letalu, vrsta, številka, država izdaje in datum izteka veljavnosti potovalnega dokumenta, kraj vkrcanja in tranzita potnika, mejni prehod vstopa potnika na območje schengenskega prostora, podatki o sedežu in prtljagi potnika in identifikacijska številka potnika iz informacijskega sistema letalskega prevoznika;«

15. člen

V prvem odstavku 128. člena se v prvi alineji za besedo »sodbe« doda besedilo »ali do izbrisa obsodbe iz kazenske evidence«,

druga alineja pa se spremeni tako, da se glasi:

»- v evidencah iz 8., 14. in 15. točke, do ustavitve policijske preiskave ali do najdbe pogrešane osebe ali do ugotovitve identitete neznane osebe ali identifikacije neznanega trupla ali do izdaje sklepa o zavrženju kazenske ovadbe ali do pravnomočne ustavitve kazenskega postopka ali do pravnomočne zavrnilne ali oprostilne sodbe ali do izbrisa obsodbe iz kazenske evidence, če tega ni, pa do zastaranja kazenskega pregona, v primeru ilegalnega prestopa čez državno mejo pa 10 let od datuma dogodka;«.

V 21. alineji se beseda »devet« nadomesti z besedo »šest«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Pristojno sodišče mora pristojni policijski enoti posredovati podatke o pravnomočnih ustavitvah preiskave, ustavitvah kazenskega postopka, zavrnilnih in oprostilnih sodbah v 30 dneh od pravnomočnosti. Pristojno državno tožilstvo, pristojno sodišče ali pristojni upravni organ mora pristojni policijski enoti posredovati podatke iz drugega odstavka 121. člena tega zakona v 30 dneh od nastanka podatka.«.

V tretjem odstavku se črta predzadnji stavek.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Podatke o izbrisu obsodbe iz kazenske evidence policiji pisno posreduje upravičena oseba ali njen zakoniti zastopnik.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

16. člen

V prvem odstavku 129. člena se pika nadomesti z vejico in doda besedilo: »razen podatkov iz enaindvajsete alineje prvega odstavka prejšnjega člena, ki se ne blokirajo, temveč se depersonalizirajo v skladu s 129.a členom tega zakona.«.

V četrti alineji drugega odstavka se za besedilom »ali oprostilne sodbe« doda besedilo »v primeru zavržbe kazenske ovadbe ali ustavitve policijske preiskave pa v roku šestih mesecev«.

Enajsta alineja v drugem odstavku se črta.

V tretjem odstavku se zadnji stavek črta in doda nov stavek, ki se glasi:

»Dostop do podatkov iz evidenc iz prejšnjega odstavka je policistom dovoljen tudi zaradi varnostnega preverjanja oseb.«.

V četrtem odstavku se za številko »14« vejica nadomesti z besedo »in«, ter črta vejica in besedilo »30. in 31.« za številko »15«.

17. člen

Za 129. členom se doda novi 129.a člen, ki se glasi:

»129.a člen (depersonalizacija podatkov)

(1) Po poteku roka iz enaindvajsete alineje prvega odstavka 128. člena tega zakona, se podatki v evidencah iz 30. in 31. točke 125. člena tega zakona depersonalizirajo z zakrivanjem vseh podatkovnih elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno identificirati posameznega potnika, na katerega se ti podatki nanašajo, zlasti pa:

- osebno ime, vključno s številom in z imeni drugih potnikov na isti rezervaciji, ki potujejo skupaj,
- naslov in kontaktni podatki,
- vsi podatki o načinu plačila, vključno z naslovom za izstavitve računa, v kolikor vsebujejo kakršne koli informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno identificirati potnika, na katerega se podatki nanašajo, ali na katero koli drugo osebo;
- informacije v zvezi s programi za potnike, ki pogosto letijo,
- splošne opombe, v kolikor vsebujejo kakršne koli informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno identificirati potnika, na katerega se podatki nanašajo, in
- vse zbrane podatke potnikov, prijavljenih na let (API), ki vsebujejo kakršne koli informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno identificirati potnika.

(2) Vsi podatki potnikov, prijavljenih na let in podatki potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart se trajno izbrišejo iz evidenc po petih letih od njihove pridobitve.

(3) Če v času, ko so podatki iz prvega odstavka tega člena depersonalizirani, obstaja zadostni dejanski razlog, da bi lahko bila izsledena iskana oseba ali da je bilo storjeno, da se pripravlja, izvršuje oziroma da se organizira teroristično ali drugo hudo kaznivo dejanje iz 112.č člena tega zakona, ali če na podlagi celostne ocene za posameznega potnika v letalskem prometu, ugotovljene na podlagi informacij, pridobljenih skladno z zakonom, zlasti na podlagi operativnih informacij policije, kazenskih ovadb, kazenskih postopkov, ki še niso pravnomočno končani, in pravnomočnih kazenskih obsodb, ki

še niso izbrisane, obstaja zadostni dejanski razlog, da bo tudi v prihodnje storil navedena kazniva dejanja, se sme za odkritje iskane osebe ali za odkritje in pregon takšnega kaznivega dejanja ali storilca odrediti razkritje in dostop do popolnih izvornih podatkov potnikov, prijavljenih na let in do podatkov potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart. Dostop do razkritih popolnih izvornih podatkov je tako preko nacionalne enote za informacije o potnikih in na podlagi predhodnega obrazloženega zaprosila dovoljen le upravičencem iz sedmega odstavka 112.a člena tega zakona in upravičencem iz 112.c člena tega zakona.

(4) Razkritje in dostop do popolnih izvornih podatkov s pisno odredbo dovoli državni tožilec Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani na pisni predlog upravičencev iz prejšnjega odstavka, ki ga državnemu tožilcu predloži nacionalna enota za informacije o potnikih. Predlog in odredba morata vsebovati podatke, ki omogočajo določljivost osebe, namen uporabe razkritih podatkov ter utemeljitev za razkritje in dostop do podatkov.

(5) Če pisne odredbe ni mogoče pravočasno dobiti in če bi bilo nevarno odlašati, lahko državni tožilec na ustni predlog policije razkritje in dostop do popolnih izvornih podatkov izjemoma dovoli z ustno odredbo. O ustnem predlogu in ustni odredbi državni tožilec napiše uradni zaznamek. Pisna odredba iz prejšnjega odstavka mora biti izdana najpozneje v 12 urah po izdaji ustne odredbe.

(6) Razkritje in dostop do popolnih izvornih podatkov potnikov, prijavljenih na let in do podatkov potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart sme trajati le 24 ur od njihovega razkritja, potem pa se vsi razkriti podatki ponovno depersonalizirajo.«.

18. člen

V 136. členu se v besedilu člena pojem »prisilno sredstvo« v vseh sklonih nadomesti s pojmom »policijskih pooblastil«.

KONČNA DOLOČBA

19. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Direktiva v svojem 18. členu določa, da države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 25. maja 2018. O tem takoj obvestijo Komisijo. Prenos te direktive v Zakon o nalogah in pooblastilih policije je tako določen v njenem 2. členu.

K 2. členu:

V 27. členu zakona so opredeljeni primeri, ko policist mora opraviti policijsko nalogo, ne glede ali je v službi ali ne in ali mu je to odrejeno ali ne. Izjema, da policisti ne smejo opravljati policijskih nalog v primerih, če so v prostem času sami udeleženi v takem dogodku (npr. udeležba v prometni nesreči), se nanaša tako na primere iz prvega kot drugega odstavka tega člena.

K 3. členu:

Policisti zaradi opravljanja najrazličnejših nalog dnevno zbirajo obvestila od oseb. Prostovoljnost in anonimnost sta pri tem zelo pomembni, zato sta tudi zapisani v prvem in drugem stavku drugega odstavka tega člena.

Z uveljavitvijo obveznosti policistov v Zakonu o nalogah in pooblastilih policije leta 2013, da osebo pred zbiranjem obvestil tudi seznani z navedenima pravicama, pa prihaja do neživiljenjskih situacij, ki po nepotrebnem otežujejo komunikacijo policistov z ljudmi.

Z novelo zakona iz leta 2017 je bilo to deloma odpravljeno (policistom pred zbiranjem obvestil ni treba več seznanjati oseb z navedenima pravicama v primerih, če je do zbiranja obvestil prišlo na pobudo osebe ali v primerih preventivnih dejavnosti), vendar je še vedno mnogo primerov, ko to ni primerno oziroma smiselno.

Gre za primere nudenja pomoči osebam (policist npr. opazi osebo, ki je padla, pristopi do nje in jo vpraša, če se je poškodovala in če pokliče zdravniško pomoč, pristopi do osebe, ki se ji je na cesti pokvaril avtomobil in jo vpraša, če pokliče vlečno službo...) pa tudi druge primere, ko policisti zbirajo obvestila od oseb pri izvajanju policijskih pooblastil (npr. zbiranje obvestil pri mejni kontroli, ki je usmerjeno v ugotavljanje pogojev za vstop v državo in morebiten vnos določenih (prepovedanih) predmetov, zbiranje obvestil v cestnem prometu, ki je usmerjeno v posedovanje obvezne opreme vozila, zbiranje obvestil pri varovanju oseb in objektov, ki je usmerjeno v ugotavljanje razlogov za vstop v objekt oziroma namen obiska itd.).

Predlagana sprememba ne posega v pravico do prostovoljnosti in anonimnosti, temveč le ureja neživiljenjske situacije, ki po nepotrebnem otežujejo komunikacijo policistov z ljudmi. Predlagana ureditev je tudi v ustreznem sorazmerju z določbami tega ali drugega zakona, ki urejajo pravice osebe, ki ji je začasno omejeno gibanje. Pri odvzemu prostosti in pri zbiranju obvestil od osumljenca morajo policisti osebo takoj seznani s pravicami, med drugim tudi z zgoraj navedeno pravico do prostovoljnosti pri zbiranju obvestil oziroma, da ni dolžna ničesar izjaviti (močno dvomimo, da je še v kakšni državi članici EU navedena pravica izenačena s pravico, ki jo ima pri zaslišanju osumljeni), v primerih, ko gre za začasno omejitev gibanja (npr. privedba, ki je bistveno občutljivejši poseg v človekove pravice kot je zbiranje obvestil – gre za tiste primere privedbe, ko osebi ni odvzeta prostost), pa zakon ne določa, da je treba osebe seznanjati s pravicami, ki jim pripadajo, morajo pa jim policisti omogočiti njihovo uveljavljanje, če to zahtevajo.

K 4. členu:

Sprememba je potrebna zaradi večje jasnosti, da se določeni ukrepi iz prvega odstavka tega člena, npr. objava fotografije in osebnega opisa osebe), če je to nujno, smejo uporabiti tudi za ugotovitev identitete neznane osebe (npr. nadzorna kamera posname storilca kaznivenga dejanja ali hujšega prekrška).

K 5. členu:

Policija od operaterja mobilne telefonije sme pridobiti podatke o komunikacijah pogrešane osebe, ki potrebuje pomoč, s sredstvi mobilne komunikacije, pri čemer so poleg podatkov o času in telefonski številki klicane ali kliče osebe ter podatkov o naročniku številke za izsleditev pogrešane osebe zelo pomembni tudi podatki o kraju iz katerega je bila komunikacijska storitev pogrešanega opravljena.

K 6. členu:

V policiji v zadnjem času zaznavajo porast nedovoljenega prehajanja čez državno mejo pri čemer policisti ugotavljajo, da storilci kaznivih dejanj kot pripomoček pri storitvi kaznivega dejanja vedno pogosteje uporabljajo brezpilotne zrakoplove s pomočjo katerih preverijo, ali se na določenem območju na slovenski strani meje nahajajo policisti. Gre za nedovoljen način prehajanja čez državno mejo, ki ni v skladu z zakonom, ki ureja letalstvo.

K 7. členu:

V prvem odstavku so naštetá opravila, ki jih sme policist opraviti pri ustavitvi plovila (pregled listin in knjige plovila ter listin članov posadke in potnikov). Njihova izvedba je odvisna od okoliščin konkretnega primera, zato je ustreznejše, da jih policist izvede, ko je to nujno za izvedbo postopka, ne pa v vseh primerih ustavitve plovila.

K 8. členu:

Dosedanji 112.a člen veljavnega ZNPPol predstavlja osnovno zakonsko določbo, ki policiji jasno in nedvoumno opredeljuje zbiranje podatkov o potnikih, prijavljenih na let (API) in podatkov o potnikih iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR) za vse komercialne, redne in posebne lete od letalskih prevoznikov, ki svojo prevozno dejavnost opravljajo iz tretjih držav ali iz držav članic EU na ozemlje Republike Slovenije in v obratni smeri oziroma z vmesnim postankom na ozemlju Republike Slovenije. Spremenjen 112.a člen v predlogu zakona določa zbiranje, namen in način obdelave, ter posredovanje podatkov o potnikih, prijavljenih na let (API). Namen obdelave teh podatkov je tako v tem členu predloga zakona omejen le na učinkovit boj proti nezakonitemu priseljevanju in izboljšanju mejne kontrole, ter na izsleditev iskanih oseb in predmetov, kar je opredeljeno tudi že v prvi in tretji alineji drugega odstavka 112.a člena veljavnega ZNPPol.

V povezavi z obdelavo podatkov o potnikih API za namen učinkovitega boj proti nezakonitemu priseljevanju in izboljšanje mejne kontrole, smo se v predlogu zakona, glede na določbe iz 112.a člena veljavnega ZNPPol, še dodatno zamejili. Zoženo je namreč zbiranje teh podatkov samo na komercialne redne in posebne lete, s katerimi letalski prevozniki potnike pripeljejo iz tretjih držav na ozemlje Republike Slovenije. To je skladno z Direktivo Sveta 2004/82/ES z dne 29. aprila 2004 o dolžnosti prevoznikov, da posredujejo podatke o potnikih, ki opredeljuje to možnost zaradi učinkovitega izvajanja mejne kontrole oseb, ki preko zunanjih meja vstopajo na schengenski prostor.

Obdelava podatkov za namen izsleditve iskanih oseb in predmetov pa v tem členu predloga zakona ostaja ista kot je opredeljena v 112.a členu veljavnega ZNPPol, pri čemer policija zbira podatke o potnikih (API) za vse komercialne redne in posebne lete od letalskih prevoznikov, ki svojo prevozno dejavnost opravljajo iz tretjih držav ali iz držav članic EU na ozemlje Republike Slovenije in v obratni smeri oziroma z vmesnim postankom na ozemlju Republike Slovenije. Ocenjujemo, da je to nujno potrebno z vidika uspešnosti dela policije pri izsleditvi in prijetju iskanih oseb oziroma oseb, zoper katere so razpisani drugi zakoniti ukrepi. Obdelava teh podatkov predstavlja policiji le dodatno orodje za izvajanje že obstoječega pooblastila policije – iskanje oseb, ki je kot eno izmed osnovnih policijskih pooblastil določeno v 43. členu veljavnega ZNPPol. Prav tako izsleditev iskanih oseb policiji nalaga 148. člen Zakon o kazenskem postopku, na podlagi katerega »...mora policija ukreniti potrebno, da se izsledi storilec kaznivega dejanja, da se storilec ali udeleženec ne skriva ali ne pobegne...«. Za izvršitev te naloge pa sme policija »...ukreniti, kar je potrebno v zvezi z ugotavljanjem istovetnosti oseb in predmetov...«. Policija je pri iskanju oseb s trenutnimi zakonskimi možnostmi dokaj omejena, zato za uspešno ciljno iskanje oseb nujno potrebuje dodatne zakonske možnosti. To možnost opredeljuje tudi Direktiva, ki predvideva primerjanje podatkov o potnikih tudi z podatkovnimi zbirkami o osebah ali predmetih, ki so iskani ali so v zvezi z njimi razpisani ukrepi, v skladu s pravili Unije ter mednarodnimi in nacionalnimi pravili, ki veljajo za takšne zbirke.

Z vidika sorazmernosti je pomembno poudariti da iskane osebe ne izbirajo letov, posameznih letalskih družb ali zgolj lete iz tretjih držav na območje EU ali obratno. Potujejo in zadržujejo se v krajih, kjer se počutijo varne in daleč od pristojnih državnih organov, ki jih iščejo. Zato je potrebno za ta namen zbirati podatke na vseh rednih in posebnih letih, s prihodom oziroma odhodom iz R Slovenije.

Podatki o potnikih, prijavljenih na let (API) omogočajo popolno identifikacijo potnika na teh letih, zato so popolnoma uporabni in primerni za iskanje oseb in predmetov (ukradenih potovalnih dokumentov). S tem ta ukrep neposredno ne posega pretežno v pravice državljanov, ki s tem namenom zbiranja podatkov nimajo nobene zveze.

Poleg tega je nabor podatkov o potnikih, prijavljenih na let (API), ki jih policija lahko zbira in obdeluje za zgoraj navedena namena, podrobneje določen v spremenjeni 30. točki prvega odstavka 125. člena predloga zakona in je ožji kot je to opredeljeno v isti določbi veljavnega ZNPPol.

V četrtem odstavku tega člena predloga zakona je opredeljena tudi nacionalna enota za informacije o potnikih, ki je opisana kot enota policije, pristojna za zbiranje podatkov o potnikih, njihovo hrambo, obdelavo, ter posredovanje teh podatkov ali rezultatov njihove obdelave za določene namene.

K 9. členu:

Z zadnjo spremembo Zakona o nalogah in pooblastilih policije je policija dobila možnost zbiranja podatkov z uporabo brezpilotnih zrakoplovov. Policijska pooblastila in naloge, pri katerih jih smejo policisti uporabiti, so naštet v novem 114.a členu zakona. Med drugim jih smejo uporabiti pri izvedbi ukrepov iz 149.a člena Zakona o kazenskem postopku. Ob spremembi zakona je bilo predvideno, da bo uporaba brezpilotnih zrakoplovov v povezavi z navedenimi ukrepi urejena v Zakonu o kazenskem postopku, kar pa ni bilo storjeno. Pri tem dodajamo, da tako 149.a kot tudi 155.a člen Zakona o kazenskem postopku določata, da se pri izvedbi ukrepov smejo uporabljati tehnične naprave za fotografiranje in video snemanje.

K 10. členu:

V novem v 112.b členu predloga zakona je opredeljeno zbiranje in obdelava podatkov o potnikih iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR) za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj, kar je trenutno opredeljeno v petem odstavku 112.a člena veljavnega ZNPPol.

Dejstvo je, da Direktiva združuje podatke potnikov, prijavljenih na let (API) in podatke potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR). To izhaja iz Priloge I v Direktivi, kjer so v točki 18 podatki API predstavljeni kot sestavni del podatkov PNR. Prav tako je v 2. odstavku 8. člena Direktive določeno, da se v primeru prenosa podatkov API, tudi za te podatke uporabljajo vse določbe Direktive. Ta zakonodajna rešitev je kot takšna upoštevana v novem 112.b členu, poleg tega pa tudi v 31. točki prvega odstavka 125. člena predloga zakona, kjer so v okviru podatkov PNR naštet tudi vsi podatkovni elementi API. Osebni podatki potnika iz podatkovnih elementov API se tako uporabljajo tudi za potrditev prave identitete potnika. S tem se spreminja ločena hramba podatkov API in PNR za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj, kot to določa 30. in 31. točka drugega odstavka 123. člena in 30. in 31. točka prvega odstavka 125. člena veljavnega ZNPPol.

Poleg zakonsko določenega namena za zbiranje in obdelavo podatkov PNR, je v četrtem odstavku novega 112.b člena natančno opredeljen način obdelave teh podatkov na:

- preverjanje in ocenjevanje potnikov pred njihovim prihodom na ozemlje Republike Slovenije ali pred njihovim odhodom iz tega ozemlja, da se identificira tiste potnike, ki bi jih morali policija in drugi pristojni organi podrobneje varnostno obravnavati,
- analitično obdelavo podatkov, da se oblikuje nova ocenjevalna merila ali da se posodablja obstoječa ocenjevalna merila z namenom identifikacije tistih potnikov, ki bi lahko sodelovali pri terorističnem ali drugem hudem kaznivem dejanju,
- posredovanje teh podatkov, da policija ali drugi pristojni organi izvedejo potrebne aktivnosti v posamičnih primerih.

Za vsakega od zgoraj navedenih načinov obdelave so od petega do sedmega odstavka 112.b člena ter v 112.c členu predloga zakona zelo natančno določeni okviri obdelave teh podatkov.

V 112.c členu so tako posebej opredeljeni tudi pogoji in način posredovanja podatkov drugim upravičencem v posamičnem primeru oziroma v nujnih primerih. Do teh podatkov oziroma do rezultatov njihove obdelave so tako, poleg nacionalne enote za letalske potnike, upravičeni tudi druge enote policije in drugi organi v Republiki Sloveniji ali v EU ali v tretjih državah, ki imajo pristojnosti na področju preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj. Podatki PNR oziroma rezultati njihove obdelave se med državami članicami EU praviloma izmenjujejo preko enot za informacije o potnikih, vključno z enoto za informacije o potnikih na agenciji Europol. Podatki se v teh primerih upravičencem posredujejo na lastno iniciativo nacionalne enote za informacije o potnike ali na njihovo obrazloženo pisno zaprosilo.

Upravičenci lahko pridejo do podatkov le v posamičnem primeru, če je to potrebno za njihovo odločanje oziroma odzivanje in če je takšna obdelava podatkov v skladu z namenom, ter v nujnih

primerih, ko je potrebno izvesti nujne in neodložljive ukrepe za neposredno preprečitev terorističnega ali drugega hudega kaznivega dejanja ali za izsleditev in prijetje storilcev.

V 112.b členu predloga zakona je tako opredeljena tudi obdelava podatkov skozi vnaprej določena ocenjevalna merila, kar določa že sedmi odstavek 112.a člena veljavnega ZNPPol. Ocenjevalna merila, pripravljena iz podatkov PNR, del katerih so po novem tudi podatkovni elementi API, bodo tako lahko bolj kompleksna in zaradi več podanih kriterijev bolj ozko usmerjena neposredno na storilce terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj preko njihovih specifičnih potovalnih vzorcev, ali pa posredno preko specifičnih potovalnih vzorcev njihovih žrtev. Iz dosedanjih operativnih izkušenj policije namreč izhaja, da storilci svoje žrtve pri posameznih kaznivih dejanjih pogosto tudi spremljajo (npr. žrtve trgovine z ljudmi, požiralci prepovednih drog, ipd...). Vsekakor ni osnovna naloga policije samo izsleditev in prijetje storilcev kaznivih dejanj, temveč tudi zaščita njihovih žrtev.

V Prilogi II Direktive so določena huda kazniva dejanja tako, da so naštetih širši sklopi takšnih kaznivih dejanj. Seznam terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj v osmem odstavku 112.a člena veljavnega ZNPPol je ožji kot v Direktivi. Zato so v tem novem 112.č členu predloga zakona, poleg že obstoječih terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj, dodana še posamezna kazniva dejanja ali le posamezne modalitete že obstoječih kaznivih dejanj, pri katerih je skladno s Kazenskim zakonikom (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17) mogoče izreči 3 leta ali višjo zaporno kazen, in sicer:

- potovanje v tujino z namenom terorizma po 108.a členu,
- protipraven odvzem prostosti po drugem in četrtem odstavku 133. člena,
- zloraba osebnih podatkov po četrtem in sedmem odstavku 143. člena,
- proizvodnja in promet zdravju škodljivih živil in drugih izdelkov po 184. členu,
- velika tatvina po 205. členu,
- zatajitev po tretjem in četrtem odstavku 208. člena,
- goljufija po prvem, tretjem in četrtem odstavku 211. člena,
- prikrivanje po tretjem odstavku 217. člena,
- nedovoljen izvoz in uvoz stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote po 218. členu,
- napad na informacijski sistem po 4. odstavku 221. člena,
- poslovna goljufija po prvem in drugem odstavku 228. člena,
- goljufija na škodo Evropske unije po 229. členu,
- zloraba informacijskega sistema po 237. členu,
- zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po prvem in drugem odstavku 240. člena,
- ponarejanje denarja po prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku 243. člena,
- ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev po prvem, drugem in tretjem odstavku 244. člena,
- pranje denarja po prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku 245. člena,
- sodelovanje v skupini, ki stori kaznivo dejanje po drugem in tretjem odstavku 298. člena,
- izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje po prvem odstavku 306. člena,
- nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva po prvem, drugem in petem odstavku 307. člena,
- obremenjevanje in uničevanje okolja po 332. členu,
- onesnaženje pitne vode po prvem, tretjem, četrtem in šestem odstavku 336. člena,
- onesnaženje živil ali krme po prvem, tretjem, četrtem in šestem odstavku 337. člena,
- mučenje živali po tretjem in četrtem odstavku 341. člena,
- nezakonito ravnanje z zaščitnimi živalmi in rastlinami po 344. členu

Pooblaščen osebo za varstvo osebnih podatkov ki upravljavcu ali obdelovalcu (tudi policiji) na neodvisen način pomaga pri zagotavljanju skladnosti obdelave osebnih podatkov, je podrobno opredeljena v novem zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Glede na to, da 5. člen Direktive določa, da se takšno pooblaščen osebo imenuje tudi v povezavi z obdelavo podatkov o potnikih pri nacionalni enoti za informacije o potnikih, je v tem novem 112.d členu predloga zakona naveden način njenega imenovanja.

K 11. členu:

121. člen med drugim vsebuje posebna pravila glede točnosti, ažurnosti, popolnosti in zanesljivosti osebnih podatkov, katere policija obdeluje v evidencah policije. Upošteva se, da o tezi policije

(kazenska ovadba, poročilo, odločba v postopku o prekršku) vsebinsko naknadno presoja oziroma odloča drug organ (državno tožilstvo, sodišče). Zato je v drugem odstavku določena izjema, saj policija ne more zagotavljati popolnečnosti, ažurnosti, popolnosti in zanesljivosti osebnih podatkov v primerih, ko npr. za odločitev državnega tožilca ali sodišča še ni izvedela. Policija namreč mora skrbeti, da v okviru svojih pristojnosti čimbolj skrbno zbere vse relevantne osebne podatke, tako tiste, ki potrjujejo tezo policijske preiskave, kot tudi tiste, ki jo zanikajo, dokončno odločanje o tem, koliko je zaupati tem podatkom, pa je v pristojnosti državnega tožilstva oziroma sodišča. Mora pa policija po prejemu ustrezne odločbe v roku šestih mesecev poskrbeti za spremembo osebnih podatkov v skladu z odločitvijo pristojnega organa. V primerih, ko mora policija na podlagi navedenih aktov poskrbeti za blokiranje ali brisanje podatkov, mora to storiti v s tem zakonom določenem roku od prejema takega akta. Določba je dodana zaradi večje jasnosti pri upoštevanju rokov za brisanje in blokiranje posameznih podatkov. Razumljivo namreč je, da policija ne more poskrbeti za brisanje ali blokiranje podatkov v policijskih evidencah pred prejemom akta s katerim je bil npr. kazenski postopek pravnomočno ustavljen, kazenska ovadba zavržena ipd., ker s tako odločitvijo ni seznanjena, mora pa to storiti čim prej po prejemu takega akta oziroma v roku, ki ga za posamezni primer določa ta zakon. K ažurnemu posredovanju podatkov o poteku kazenskega postopka so sodišča zavezana na podlagi drugega odstavka 128. člena zakona.

K 12. členu:

Gre za poenotenje imenovanja evidenc v skladu s 30. in 31. točko 125. člena zakona. Z vidika jasnosti določbe pa se dodaja kratica API oziroma PNR, enako kot v naslovih členov 112.b in 112.c.

K 13. členu:

Sprememba je potrebna zaradi določljivosti za kakšno vrsto osebnega dokumenta gre saj so ti od države do države različni.

K 14. členu:

V 30. in 31. točki drugega odstavka 123. člena in 30. in 31. točki prvega odstavka 125. člena veljavnega ZNPPol je opredeljena ločena hramba podatkov o potnikih, prijavljenih na let (API) in podatkov o potnikih iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR). S predlogom zakona se to spreminja. V spremenjeni 30. točki prvega odstavka 125. člena je opredeljen ožji nabor podatkov API za namen boja proti nezakonitemu priseljivanju in izboljšanju mejne kontrole, ter na izsleditev iskanih oseb in predmetov, v povezavi z novim 112.a členom predloga zakona. Tu so navedeni le tisti nujno potrebni podatkovni elementi API, s katerimi je mogoče doseči te cilje.

Pri tem je potrebno še posebej izpostaviti podatke v zvezi s potovalnim dokumentom, pri čemer je nujno potrebno imeti podatke o vrsti, številki, državi izdaje in datumu izteka veljavnosti potovalnega dokumenta. Samo številka in vrsta uporabljenega dokumenta namreč ne zadostuje. To se je izkazalo na podlagi preteklih izkušenj pri obdelavi teh podatkov v nacionalni enoti za informacije o potnikih, pri čemer je bilo v okviru avtomatiziranega preverjanja podatkov samo na podlagi teh dveh kriterijev kar 52 % nepravilnih zadetkov izmed vseh istovrstnih zadetkov. V teh primerih so se namreč poleg prave listine v evidenci iskanih predmetov označili tudi istovrstni potovalni dokumenti, izdani v drugih državah pod isto številko. Pri hkratnem preverjanju številke, vrste in države izdaje dokumenta v evidenci iskanih predmetov se tako izognemo nepravilnim zadetkom in dobimo le prave. S tem se v celoti odpravi nepotrebne posege v zasebnost potnikov, ki s posameznim iskanim potovalnim dokumentom nimajo ničesar. Za samo izvedbo mejne kontrole na zunanji Schengenski meji je prav tako pomemben podatek o izteku veljavnosti potovalnega dokumenta. V primeru, da je veljavnost potovalnega dokumenta v času prehoda meje krajša od 3 mesecev, se lahko takšnemu potniku pod določenimi pogoji izreče celo ukrep zavrnitev vstopa. Nenazadnje pa je za določitev prave identifikacije vsakega potnika pomembna še njegova identifikacijska številka v informacijskem sistemu letalskega prevoznika, kar predstavlja neke vrste EMŠO številko potnika na posameznem letu. S tem je npr. mogoče ugotoviti pravo identiteto potnika, ki v času svojega potovanja zamenja svoje prave osebne dokumente s ponarejenimi ali prenarejenimi, večinoma da bi pri vstopu v Schengenski prostor, kjer velja prosti pretok oseb, preslepili organe, ki na zunanji schengenski meji opravljajo mejno kontrolo.

Za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj se spreminja ločena hramba podatkov API in PNR, kot to določa 30. in 31. točka drugega odstavka 123. člena in 30. in 31. točka prvega odstavka 125. člena veljavnega ZNPPol. V 31. točki prvega odstavka 125. člena predloga zakona so sedaj naštetni vsi podatkovni elementi iz evidence

potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart (PNR), sestavni del katerih so tudi vsi zbrani podatki o potniku ob prijavi na let (API). To izhaja iz 18. točke Priloge I v Direktivi

K 15. členu:

Dopolnitev prve alineje prvega odstavka omogoča prenehanje hrambe podatkov v primerih, ko izbris obsodbe in s tem zakonska rehabilitacija nastopi še pred potekom zastaralnega roka. Podatke o izbrisu obsodbe iz kazenske evidence so pristojna sodišča dolžna posredovati policiji na podlagi drugega odstavka 128. člena ZNPPol.

Dopolnitev druge alineje istega odstavka omogoča hrambo podatkov tudi v primerih, ko identiteta osebe ni bila ugotovljena, enako kot je to v prvi alineji tega odstavka pa ureja prenehanje hrambe podatkov v evidencah iz 8., 14. in 15. točke drugega odstavka 123. člena zakona, v primeru izbrisu obsodbe iz kazenske evidence.

V prvem odstavku 128. člena veljavnega ZNPPol so določeni roki hrambe podatkov API in PNR oziroma njihova blokada. Ta časovna obdobja so v predlogu zakona ustrezno prilagojena, kot to določa Direktiva tako, da se prvo obdobje hrambe iz 9 mesecev v enaindvajseti alineji prvega odstavka 128. člena zakona skrajša na 6 mesecev, nakar pa se podatki PNR in API ne bodo več blokirali, temveč se bodo depersonalizirali, skladno z novim 129.a členom predloga zakona. Posledično se črta tudi predzadnji stavek v tretjem odstavku.

V postopkih s tujci, ki so nezakonito prestopili državno mejo, je vedno več primerov namernega spreminjanja podatkov o identiteti (tujci se pri ponovnih nezakonitih prestopih čer državno mejo predstavljajo z drugimi osebnimi podatki, listin pa pri sebi nimajo), zato bo ustrezen rok hrambe navedenih podatkov, ki jih policisti smejo pridobiti na podlagi petega odstavka 41. člena zakona, v večji meri pripomogel k njihovi identifikaciji. Rok hrambe je enak roku hrambe prstnih odtisov na podlagi Uredbe (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona...

Dopolnitev drugega odstavka je potrebna zaradi prenehanja hrambe podatkov tudi v primerih sodb, s katerimi je bila obtožba zavrnjena ter v primerih pravnomočne ustavitve kazenskega postopka, brisana pa je bila obveznost posredovanja podatkov, ki niso povezani s hrambo podatkov. Posredovanje podatkov v primeru izbrisa obsodbe iz kazenske evidence in v zvezi s tem zahteva za prenehanje hrambe podatkov v posameznih evidencah, je prenesena na upravičenca.

K 16. členu:

V drugem odstavku 129. člena veljavnega ZNPPol so določeni roki hrambe podatkov API in PNR oziroma njihova blokada. Ta časovna obdobja so v predlogu zakona ustrezno prilagojena, kot to določa Direktiva tako, da se prvo obdobje hrambe iz 9 mesecev v enaindvajseti alineji prvega odstavka 128. člena predloga zakona skrajša na 6 mesecev, nakar pa se podatki PNR in API ne bodo več blokirali, temveč se bodo depersonalizirali, skladno z novim 129.a členom predloga zakona. Posledično se črta tudi 11. alineja drugega odstavka, črta zadnji stavek v tretjem odstavku in spremeni četrti odstavek 129. člena.

Zakon v četrti alineji drugega odstavka 129. člena določa, da se ne glede na določbe druge alineje tega odstavka podatki v evidencah iz 8., 14. in 15. točke drugega odstavka 123. člena zakona brišejo v roku 45 dni od pravnomočne ustavitve kazenskega postopka, pravnomočne zavrnilne ali oprostilne sodbe. V primerih ustavitve policijske preiskave in zavržbe kazenske ovadbe gre za smiselno enake primere, ko že policija ugotovi, da ni podlage za podajo kazenske ovadbe ali pa to ugotovi državni tožilec. Zato je korektno, da se hramba podatkov uredi na enak način (brisanje) tudi v tovrstnih primerih (ustavitev policijske preiskave in zavržba kazenske ovadbe). Pri ustavitvi policijske preiskave ta rok začne teči od dne, ko policija npr. poda poročilo po desetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku na pristojno državno tožilstvo ali odstopi zadevo Posebnemu oddelku Specializiranega državnega tožilstva ali pristojnemu organu Ministrstva za obrambo RS (Vojaški policiji ali Obveščevalno varnostni službi).

Glede na to, da v primeru zavržbe kazenske ovadbe sme oškodovanec sam prevzeti pregon, v primeru ustavitve policijske preiskave in prejemu poročila na podlagi 10. odstavka 148. člena Zakona o kazenskem postopku, ko policija oceni, da ni podlage za kazensko ovadbo, pa državni tožilec lahko presodi, da obstajajo razlogi za uvedbo ali za nadaljevanje kazenskega postopka, mora biti rok za brisanje podatkov v teh primerih daljši.

Predlagana ureditev izhaja iz temeljnega ustavnega načela sorazmernosti (2. člen v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije) v zvezi s posebnim pomenom, katerega Ustava Republike Slovenije določa namenu obdelave osebnih podatkov (drugi odstavek 38. člena Ustave Republike Slovenije).

Pri varnostnem preverjanje oseb se ugotavljajo morebitni varnostni zadržki za delo v policiji, za izobraževanje, izpopolnjevanje ali usposabljanje po programih policije, za dostop do varovane osebe ali za delo pri varovani osebi ipd. Za korektno oceno je pomembno, da se celovito preučijo vse informacije in podatki, ki jih ima policija o osebi vključno s podatki iz evidenc iz 129. člena tega zakona. Gre za primere zavrženja ovadbe zaradi poravnave osumljenca in oškodovanca na podlagi 162.a člena Zakona o kazenskem postopku (ta je mogoča za kazniva dejanja za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let ter kazniva dejanja hude telesne poškodbe po prvem odstavku 123. člena, posebno hude telesne poškodbe po četrtem odstavku 124. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 205. člena, zatajitve po četrtem odstavku 208. člena in poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 220. člena Kazenskega zakonika) in ker se je osumljeni ravnal po navodilih državnega tožilca in izpolnil določene naloge, s katerimi so se zmanjšale ali odpravile škodljive posledice kaznivega dejanja (to je mogoče v primeru kaznivega dejanja, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po prvem odstavku 187. člena, nasilja v družini po prvem in drugem odstavku 191. člena, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po drugem odstavku 192. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 205. člena, zatajitve po četrtem odstavku 208. člena, izsiljevanja po prvem in drugem odstavku 213. člena, poslovne goljufije po prvem odstavku 228. člena, poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 220. člena in zlorabe negotovinskega plačilnega sredstva po drugem odstavku 246. člena Kazenskega zakonika. V zgoraj navedenih primerih kljub zavržbi kazenske ovadbe (po izdaji sklepa o zavrženju kazenske ovadbe se podatki iz določenih evidenc, npr. evidence kaznivih dejanj, blokirajo) za osebe, ki storijo citirana kazniva dejanja, npr. lahko obstaja utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti za opravljanje nalog v policiji. Zbrani podatki iz blokirane baze omogočajo presojo oziroma oceno, s katero bi lahko upoštevali okoliščine in težo storitve posameznih dejanj oziroma kršitev, vrsto in višino predpisane oziroma izrečene sankcije, čas, ki je pretekel od storitve, vpliv na varnost ljudi in premoženja, starost osebe v času storitve oziroma kršitve, povezave med dejanji in nalogami, ki jih ali bi jih opravljala npr. v policiji ali pri varovani osebi. Taki primeri so tudi, ko gre za ustavitev policijske preiskave, ker je Policija odstopila zadevo v pristojno reševanje Posebnemu oddelku Specializiranega državnega tožilstva ali pristojnemu organu Ministrstva za obrambo RS (Vojaški policiji ali Obveščevalno varnostni službi

K 17. členu:

Podatki API in PNR se v veljavnem ZNPPol po začetnem devet mesečnem obdobju hrambe v evidencah blokirajo. Te določbe se v 129. členu veljavnega ZNPPol brišejo, namesto tega pa se v 129.a členu predloga zakona uvaja njihova depersonalizacija. Po preteku prvih 6 mesecev hrambe podatkov iz 30. in 31. točke prvega odstavka 125. člena predloga zakona, se bodo le ti v evidencah ustrezno depersonalizirali z zakrivanjem vseh tistih podatkovnih elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno identificirati posameznega potnika, na katerega se ti podatki nanašajo.

V predlogu zakona je v času depersonalizacije podatkov API in PNR do njihovega končnega roka hrambe natančno določen tudi postopek in pogoji za razkritje depersonaliziranih podatkov in s tem dostop do izvornih popolnih podatkov s strani upravičencev. Za ta namen Direktiva predvideva sodno kontrolo oziroma drugo podobno nadzorno preveritev pogojev, saj je razkritje za dostop do izvornih podatkov mogoč le na podlagi predhodne odločitve sodnega organa ali drugega pristojnega državnega organa. Skladno s tem so pogoji in postopek razkritja in dostopa do izvornih podatkov API in PNR v tem novem členu predloga zakona izenačeni z odreditvijo razpisa za prikrito in namensko kontrolo v 45. členu veljavnega ZNPPol. Tako je pooblastilo za odreditev razkritja in dostopa do

izvornih podatkov API in podatkov PNR, na pisni predlog policije, podano državnemu tožilcu Okrožnega državnega tožilstva s krajevno pristojnostjo v Ljubljani.

Poleg depersonalizacije podatkov PNR iz 31. točke prvega odstavka 125. člena predloga zakona za namen preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj, je predvidena tudi depersonalizacija podatkov API iz 30. točke istega člena za namen izsleditve iskanja oseb. Iz izkušenj policije izhaja, da je iskanje oseb v posameznih primerih lahko dolgotrajen proces, še zlasti pri osebah, ki se skrivajo oziroma izogibajo pristojnim organom zaradi izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka ali zaradi izvršitve kazni zapora. Če vemo, da je najkrajši rok za zastaranje kazenskega pregona oziroma za zastaranje izvršitve kazni v Kazenskem zakoniku (KZ-1) določen na šest let, potemtakem je z vidika sorazmernosti to tudi razumen argument za dostop do podatkov API tudi v času njihove depersonalizacije ter do konca njihove hrambe, kar pomeni za skupno obdobje 5 let.

Skupni čas hrambe podatkov PNR in API se tako iz dosedanjih 30 mesecev v predlogu zakona podaljša na 5 let hrambe od njihove pridobitve, kar je opredeljeno v drugem odstavku novega 129.a člena.

K 18. členu:

Sprememba je potrebna saj pristojne osebe iz 133. člena smejo na podlagi tretjega odstavka istega člena imenovati komisijo tudi za preveritev drugih primerov policijskih pooblastil in ne le uporabe prisilnih sredstev.

K 19. členu:

Določen je vacatio legis

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

(prepis določb veljavnega zakona, ki se s predlogom spreminjajo)

2. člen (prenos predpisov Evropske unije)

Ta zakon v skladu z 2. (razen 7. člena), 3., 4. in 5. poglavjem Sklepa Sveta 2008/615/PNZ z dne 23. junija 2008 o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu (UL L št. 210 z dne 6. 8. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Sklep Sveta 2008/615/PNZ) in 2., 3., 4., 5. in 6. poglavjem Sklepa Sveta 2008/616/PNZ z dne 23. junija 2008 o izvajanju Sklepa 2008/615/PNZ o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu (UL L št. 210 z dne 6. 8. 2008, str. 12; v nadaljnjem besedilu: Sklep Sveta 2008/616/PNZ) ter Sklepom Sveta 2008/617/PNZ z dne 23. junija 2008 o izboljšanju sodelovanja med posebnimi enotami za posredovanje držav članic Evropske unije v kriznih razmerah (UL L št. 210 z dne 6. 8. 2008, str. 73; v nadaljnjem besedilu: Sklep Sveta 2008/617/PNZ), Sklepom Sveta 2008/633/PNZ z dne 23. junija 2008 o dostopu imenovanih organov držav članic in Europolu do vizumskega informacijskega sistema (VIS) za iskanje podatkov za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih dejanj in drugih hudih kaznivih dejanj (UL L št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 129; v nadaljnjem besedilu: Sklep Sveta 2008/633/PNZ) in Okvirnim sklepom Sveta 2008/977/PNZ z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (UL L št. 350/60 z dne 30. 12. 2008, str. 60), določa:

- pristojne organe za izvajanje Sklepa Sveta 2008/615/PNZ, Sklepa Sveta 2008/616/PNZ in Sklepa Sveta 2008/617/PNZ;
- nacionalne kontaktne točke za oblike sodelovanja policije z drugimi državami članicami za preprečevanje kaznivih dejanj, vzdrževanje in zagotavljanje javnega reda in miru med javnimi zbiranjem, ob naravnih in drugih nesrečah ter v kriznih razmerah in pristojnost za določanje nacionalnih kontaktnih točk za avtomatizirano iskanje in primerjavo podatkov ter izmenjavo informacij in podatkov za zagotovitev javnega reda ob pomembnih dogodkih in množičnih prireditvah s čezmejno razsežnostjo ter za ukrepe za preprečevanje kaznivih dejanj s področja terorizma.

27. člen (opravljanje policijskih nalog zunaj delovnega časa)

(1) Policisti morajo tudi zunaj delovnega časa preprečevati nezakonita dejanja ter opravljati druge policijske naloge, če je zaradi nezakonitega dejanja ali splošne nevarnosti neposredno ogroženo življenje, zdravje, osebna varnost ali premoženje.

(2) V drugih primerih smejo policisti zunaj delovnega časa opravljati policijske naloge, če v uniformi neposredno zaznajo kršitev predpisov in če je glede na okoliščine treba ukrepati takoj.

(3) Policisti ne smejo opravljati policijskih nalog v primerih iz prejšnjega odstavka, če so sami udeleženi v takem dogodku.

(4) O opravljanju policijskih nalog zunaj delovnega časa morajo policisti takoj seznaniti vodjo policijske enote, v katero so razporejeni.

Posebnosti pri izvajanju policijskih pooblastil zoper določene kategorije oseb

34. člen

(zbiranje obvestil)

(1) Policisti zbirajo obvestila od oseb, ki bi lahko dale koristne podatke za uspešno opravljanje policijskih nalog, določenih s tem ali drugim zakonom.

(2) Sodelovanje osebe pri zbiranju obvestil je prostovoljno. Oseba ima pravico do anonimnosti, razen če zakon, ki ureja kazenski postopek, in zakon, ki ureja postopek o prekrških, ne urejata drugače. Policisti pred zbiranjem obvestil poučijo osebo o pravici do prostovoljnosti in anonimnosti, razen če je do zbiranja obvestil prišlo na pobudo osebe ali v primeru preventivnih dejavnosti.

(3) Policisti smejo zbirati obvestila od osebe neposredno na kraju dogodka, v službenih prostorih policije, na delovnem mestu osebe, na drugem primernem kraju, s pristankom osebe pa tudi na njenem domu.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo, ko policisti fizično osebo, samostojnega podjetnika posameznika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali pravno osebo pisno zaprošajo za informacije in obvestila.

42. člen (identifikacijski postopek)

(1) Identifikacijski postopek zajema preverjanje podatkov v evidencah policije, upravnih organov in drugih zbirkah podatkov, za pridobitev katerih je policist pooblaščen z zakonom, odvzem in primerjavo prstnih odtisov in odtisov dlani, zabeležanje in primerjavo opisa osebe, fotografiranje osebe in primerjavo fotografije s fotografijami drugih oseb, odvzem brisa ustne sluznice ali drugega biološkega materiala in primerjavo profilov DNK ter druga operativna in kriminalističnotehnična opravila. Fotografijo in osebni opis osebe smejo policisti tudi objaviti.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi za identifikacijo trupla, ugotovitev identitete in izsleditev iskane osebe, najdbo pogrešane osebe ter za ugotovitev identitete žrtve kaznivih ravnanj.

43. člen (iskanje oseb)

(1) Policija išče osebe, ki so pogrešane in je glede na okoliščine mogoče domnevati, da potrebujejo pomoč.

(2) Policija išče tudi druge osebe, če tako določajo drugi zakoni.

(3) Pri iskanju oseb smejo policisti uporabiti službenega psa, tehnična sredstva za fotografiranje ter video in avdio snemanje, termovizijske kamere in naprave za gledanje ponoči. Posnetki se brišejo takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa v 30 dneh od njihovega nastanka.

(4) V primerih iz prvega odstavka tega člena smejo policisti:

- od operaterja mobilne telefonije pridobiti podatke o komunikacijah pogrešane osebe s sredstvi mobilne komunikacije (podatki o času in telefonski številki klicane ali kličoče osebe ter podatki o naročniku številke),
- od upravljavca pridobiti videoposnetek nadzorne kamere, če je glede na okoliščine mogoče domnevati, da se je pogrešana oseba zadrževala na določenem območju,
- opraviti pregled osebnih predmetov, prostorov in prevoznih sredstev, ki jih je pogrešana oseba uporabljala za bivanje oziroma za življenje,

- opraviti vpogled v podatke, shranjene na računalniku ali drugem mediju informacijske tehnologije pogrešane osebe,
- od banke pridobiti podatke o plačilnem prometu (kraj in čas finančne transakcije) pogrešane osebe,
- razpisati iskanje osebe.

(5) Zahtevo iz prve alineje prejšnjega odstavka operaterju mobilne telefonije pošlje Operativno-komunikacijski center Generalne policijske uprave.

(6) Pregled osebnih predmetov, prostorov in prevoznih sredstev, ki jih je pogrešana oseba uporabljala za bivanje oziroma za življenje, smejo policisti opraviti, če bližnji, s katero pogrešana oseba živi v skupnem gospodinjstvu, to dovoli.

(7) Vpogled v podatke, shranjene na računalniku ali drugem mediju informacijske tehnologije pogrešane osebe, pridobitev podatkov od banke o plačilnem prometu pogrešane osebe in v primerih iz prejšnjega odstavka, ko bližnja oseba ne živi v skupnem gospodinjstvu s pogrešano osebo, smejo policisti opraviti na podlagi odredbe preiskovalnega sodnika, če je to nujno za razjasnitev okoliščin pogošitve in izsleditev pogrešane osebe. Preiskovalni sodnik odloči o ukrepih v roku, ki ne sme biti daljši od 24 ur.

(8) S podatki, ki jih policisti pridobijo na podlagi četrtega odstavka tega člena morajo ravnati še posebno skrbno in jih uporabiti na način in v obsegu, ki so nujno potrebni za ugotavljanje okoliščin pri iskanju pogrešane osebe. Ko je oseba najdena, se seznani z zbranimi podatki. Zbranih podatkov se v druge namene ne sme uporabiti.

(9) Način iskanja oseb z internim aktom določi generalni direktor policije.

88. člen

(sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih in drugih sredstev)

(1) Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev so bodičasti trakovi, bodičasta sredstva za preprečevanje nadaljnje vožnje in druga sredstva, s katerimi policisti voznika prisilijo k ustavitvi prevoznega sredstva ali mu onemogočijo pobeg s prevoznim sredstvom.

(2) Druga sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev so zlasti vozila, plovila, mreže, elektronske naprave, zaščitne ograje, lesene, betonske ali kovinske ovire ter drugi materiali.

(3) Vozila, ki prevažajo nevarno blago ali žive živali, ne smejo biti uporabljena za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev.

(4) Tehnična sredstva iz drugega odstavka tega člena smejo policisti uporabiti tudi za prisilno ustavitev ali prizemljitev daljinsko in avtonomno vodenih vozil, plovil, zrakoplovov in drugih tehničnih sredstev, s katerimi se kršijo odredbe iz četrtega odstavka 56. člena tega zakona ali obstaja verjetnost, da bi bila zaradi njihove uporabe ogrožena varnost ljudi ali premoženje večje vrednosti.

107. člen

(pregled listin plovila, članov posadke in potnikov)

(1) Ko se plovilo na znake ali ukaze ustavi, policist pregleda listine in knjige plovila ter listine članov posadke in potnikov.

(2) V neugodnih vremenskih razmerah ali zaradi varnosti posadke ter plovil sme policist poveljniku ustavljenega plovila ukazati, naj odpluje v najbližje zavetrje ali pristanišče, kjer dokonča policijski postopek.

(3) Policist sme poveljniku ustavljenega plovila ukazati, naj listine in knjige plovila ter listine oseb prinese na policijsko plovilo ter jih izroči na vpogled.

112.a člen (zbiranje podatkov o potnikih)

(1) Policija poleg podatkov iz prvega odstavka 112. člena tega zakona zbira tudi podatke o potnikih za vse komercialne, redne in posebne lete od letalskih prevoznikov, ki svojo prevozno dejavnost opravljajo iz tretjih držav ali iz držav članic EU na ozemlje Republike Slovenije in v obratni smeri oziroma z vmesnim postankom na ozemlju Republike Slovenije.

(2) Policija podatke o potnikih iz 30. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: podatki potnikov, prijavljenih na let) zbira in obdeluje zaradi:

- izsleditve iskanih oseb in predmetov,
- preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj,
- učinkovitega boja proti nezakonitemu priseljevanju in izboljšanju mejne kontrole pri prevozu oseb preko zunanjih meja na ozemlje države članice EU ali
- ugotovitve skladnosti z osebnimi podatki v 31. točki drugega odstavka 123. člena tega zakona oziroma za potrditev prave identitete potnikov.

(3) Podatki potnikov, prijavljenih na let, se za namen iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka po prejemu avtomatizirano preverijo v naslednjih evidencah policije iz drugega odstavka 123. člena tega zakona:

- v evidenci iskanih oseb,
- v evidenci pogrešanih oseb,
- v evidenci iskanih predmetov,
- v evidenci kaznivih dejanj,
- v evidenci operativnih informacij,
- v evidenci oseb, zoper katere so bili izvedeni prikriti preiskovalni ukrepi iz zakona, ki ureja kazenski postopek,
- v evidenci prikritih evidentiranj in namenskih kontrol in
- v evidenci odrejenih ukrepov sodišč.

(4) Po prejemu se podatki potnikov, prijavljenih na let, za namen učinkovitega boja proti nezakonitemu priseljevanju ter v povezavi s kaznivimi dejanji spravljanje v suženjsko razmerje po 112. členu, trgovina z ljudmi po 113. členu, ponarejanje listin po 251. členu in prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države po 308. členu KZ-1, tudi avtomatizirano primerjajo z vnaprej določenimi ocenjevalnimi merili, usmerjenimi na specifične potovalne vzorce storilcev teh istih hudih kaznivih dejanj.

(5) Policija podatke o potnikih iz 31. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona zbira in obdeluje zaradi preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj.

(6) Podatki iz prejšnjega odstavka se skladno z namenom po prejemu avtomatizirano primerjajo z vnaprej določenimi ocenjevalnimi merili, usmerjenimi na specifične potovalne vzorce storilcev terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj.

(7) Ocenjevalna merila iz četrtega in šestega odstavka tega člena oblikuje in sprotno posodablja enota policije, pristojna za zbiranje, hrambo in analizo podatkov o potnikih v letalskem prometu, na podlagi analitične obdelave podatkov o potnikih za že odkrite storilce kaznivih dejanj iz osmega odstavka tega člena. Ocenjevalna merila vsebujejo specifične potovalne vzorce storilcev, ki se razlikujejo od običajnih potovalnih vzorcev ostalih potnikov v letalskem prometu.

(8) Teroristična in druga huda kazniva dejanja iz drugega, petega in šestega odstavka tega člena so: genocid po 100. členu, hudodelstva zoper človečnost po 101. členu, vojna hudodelstva po 102. členu, agresija po 103. členu, terorizem po 108. členu, financiranje terorizma po 109. členu, ščuvanje in javno povelečevanje terorističnih dejanj po 110. členu, novačenje in usposabljanje za terorizem po 111. členu, spravljanje v suženjsko razmerje po 112. členu, trgovina z ljudmi po 113. členu, uboj po 115. členu, umor po 116. členu, uboj na mah po 117. členu, nedovoljen poseg v nosečnost po 121. členu, huda telesna poškodba po 123. členu, posebno huda telesna poškodba po 124. členu, kršitev enakopravnosti po 131. členu, protipraven odvzem prostosti po 133. členu, ugrabitev po 134. členu, mučenje po 135.a členu, posilstvo po 170. členu, spolno nasilje po 171. členu, spolna zloraba slabotne osebe po 172. členu, spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let, po 173. členu, pridobivanje oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene po 173.a členu, kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja po 174. členu, zloraba prostitucije po 175. členu, prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva po 176. členu, nedovoljena presaditev delov človeškega telesa in sprememba človeškega genoma po 181. členu, neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog po 186. členu, omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po 187. členu, rop po 206. členu, roparska tatvina po 207. členu, izsiljevanje po 213. členu, povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem po 226. členu, zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po drugem odstavku 240. člena, nedovoljeno sprejemanje daril po 241. členu, nedovoljeno dajanje daril po 242. členu, ponarejanje denarja po 243. členu, ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev po 244. členu, pranje denarja po 245. členu, uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva po 247. členu, izdelava, pridobitev in odtujitev pripomočkov za ponarejanje po 248. členu, tihotapstvo po 250. členu, ponarejanje listin po 251. členu, posebni primeri ponarejanja listin po 252. členu, jemanje podkupnine po 261. členu, dajanje podkupnine po 262. členu, sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje po 263. členu, dajanje daril za nezakonito posredovanje po 264. členu, hudodelsko združevanje po 294. členu, javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti po 297. členu, sodelovanje v skupini, ki stori kaznivo dejanje, po 298. členu, izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje, po 306. členu, nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva po 307. členu, prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države po 308. členu, ugrabitev zrakoplova ali plovila po 329. členu, napad na varnost zračnega prometa po 330. členu, protipravno ravnanje z jedrskimi ali drugimi nevarnimi radioaktivnimi snovmi po 334. členu, veleizdaja po 348. členu, napad na ozemeljsko celovitost po 349. členu, napad na neodvisnost države po 350. členu, kršitev ozemeljske nedotakljivosti po 351. členu, uboj predsednika republike po 352. členu, nasilje zoper najvišje predstavnike države po 353. členu, nasilje zoper predstavnike tujih držav ali mednarodnih organizacij po 354. členu, oborožen upor po 355. členu, diverzija po 356. členu, sabotaza po 357. členu, vohunstvo po 358. členu, ščuvanje k nasilni spremembi ustavne ureditve po 359. členu, ogrožanje oseb pod mednarodnim varstvom po 371. členu, jemanje talcev po 373. členu, piratstvo po 374. členu KZ-1 in druga kazniva dejanja, za katera je pristojno Mednarodno kazensko sodišče.

114.a člen

(način uporabe tehničnih sredstev pri zbiranju podatkov zaradi opravljanja policijskih nalog)

(1) Tehnična sredstva, ki jih na podlagi tega ali drugega zakona zaradi zbiranja podatkov pri opravljanju policijskih nalog uporabljajo policisti, se smejo uporabljati neposredno ali iz vozila, plovila, zrakoplova (tudi brezpilotnega), zgradb ali drugih objektov.

(2) Policisti smejo zaradi zbiranja podatkov brezpilotne zrakoplove uporabljati:

- pri iskanju oseb (43. člen tega zakona),
- zaradi varne izvedbe postopkov (peti odstavek 91. člena tega zakona),
- za dokazovanje kaznivih dejanj in prekrškov in identificiranje kršiteljev oziroma storilcev (prvi odstavek 113. člena tega zakona),
- za spremljanje zakonitosti izvajanja policijskih pooblastil in spremljanje javnih zbiranj (114. člen tega zakona),
- zaradi preprečevanja in odkrivanja nezakonitih prehodov čez državno mejo v skladu z 8. in 9. členom Zakona o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo in 15/13 – ZNPPol),
- pri izvedbi prikritih preiskovalnih ukrepov iz 149.a in 155.a člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14 in 8/16 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: Zakon o kazenskem postopku), če tako določa zakon, ki ureja kazenski postopek,
- pri opravljanju ogleda iz 245. člena Zakona o kazenskem postopku, 120. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US in 92/14 – odl. US) in 111. člena Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo) in
- pri varovanju oseb in objektov, določenih v predpisu iz 103. člena tega zakona.

(3) Policisti pri uporabi brezpilotnih zrakoplovov upoštevajo splošne pogoje, ki so predpisani za njihovo letenje. Izjemoma, če je to nujno za izvedbo policijske naloge, so dopustna odstopanja od teh pogojev, če se z uporabo brezpilotnega zrakoplova ne ogroža varnost življenja, zdravje ali premoženje ljudi zaradi udarca ali izgube nadzora nad sistemom brezpilotnega zrakoplova ali če se ne ogroža ali moti varnost v zračnem prometu.

121. člen

(posebna pravila o ustreznosti osebnih podatkov)

(1) Pristojni uslužbenec policije skrbi, da so osebni podatki v spisih, dokumentaciji in v evidencah policije skladni z ugotovitvami, informacijami in podatki, zbranimi pri opravljanju policijskih nalog, in tako čim bolj točni, popolni, posodobljeni in zanesljivi, ter jih popravi, dopolni, uniči ali blokira, ko izve, da je to potrebno.

(2) Obveznost iz prejšnjega odstavka ne velja, če se v predkazenskem, kazenskem ali drugem sodnem postopku ali postopku o prekršku ali upravnem postopku obdelujejo osebni podatki iz prejšnjega odstavka in policija po zakonu nima več pristojnosti za njihovo obdelavo, zlasti če so po zakonu za odločanje ali sklepanje o njihovem stanju, pomenu ali vsebini pristojni sodišče, državno tožilstvo ali upravni organ, ko presoja dejansko stanje ali ocenjuje dokaze. Po prejetju pravnomočne sodne, tožilske ali upravne odločbe glede podatkov iz prejšnjega odstavka pristojni uslužbenec policije v roku največ šestih mesecev v spisih, dokumentaciji ali evidencah policije na ustreznem mestu označi spremembe osebnih podatkov, če je to glede na odločitev iz odločbe potrebno. Obveznost iz prejšnjega stavka ne velja za zgodovinske zapise o položaju osebe, na katero se nanašajo osebni podatki, zlasti v predkazenskem postopku ali v sodnih ali upravnih postopkih.

(3) Določbe prejšnjih odstavkov ne posegajo v pravice osebe, na katero se nanašajo osebni podatki, da v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, doseže popravke oziroma ustrezne dopolnilne navedbe osebnih podatkov v spisih, dokumentih in evidencah policije v primerih, ki jih ta zakon ne ureja.

122. člen
(avtomatizirana obdelava osebnih in drugih podatkov)

(1) Policija ne sme uporabljati avtomatizirane obdelave osebnih ali drugih podatkov (obdelava osebnih ali drugih podatkov s sredstvi informacijske tehnologije), s katero bi bila lahko o fizični osebi, pravni osebi ali o drugem subjektu sprejeta odločitev, vložena predlog ali kazenska ovadba ali izdelano poročilo, ki bi brez dodatnega delovanja in odločitve pristojnega uslužbenca policije lahko posegali v pravice ali obveznosti fizične osebe, pravne osebe ali drugega subjekta.

(2) Z avtomatizirano obdelavo osebnih ali drugih podatkov, zlasti z združevanjem oziroma primerjanjem osebnih podatkov iz ene ali več zbirk osebnih podatkov, evidenc, javnih knjig, registrov ali drugih zbirk osebnih podatkov, policija ne sme izdelati osebnostnih profilov oseb, na katere se nanašajo osebni podatki, tako da bi se brez dodatnega delovanja in odločitve pristojnega uslužbenca policije lahko sklepalo, da so storili ali da niso storili določenega kaznivega ravnanja ali da so izpovedi določenih oseb zanesljive ali nezanesljive. Prepovedana je avtomatizirana obdelava občutljivih osebnih podatkov za izdelavo osebnostnega profila osebe.

123. člen
(evidence policije)

(1) Policija upravlja in vzdržuje evidence, v katerih zaradi opravljanja policijskih nalog uslužbenci policije zbirajo in obdelujejo osebne in druge podatke.

(2) V zvezi z izvajanjem policijskih pooblastil policija vodi in vzdržuje naslednje evidence:

1. evidenco kaznivih dejanj,
2. evidenco prekrškov,
3. evidenco iskanih oseb,
4. evidenco identifikacij,
5. evidenco groženj uslužbencem policije,
6. evidenco operativnih informacij,
7. evidenco oseb, zoper katere so bili izvedeni prikriti preiskovalni ukrepi iz zakona, ki ureja kazenski postopek,
8. evidenco preiskav DNK,
9. evidenco dogodkov,
10. evidenco oseb, ki jim je odvzeta prostost,
11. evidenco varnostno preverjenih oseb,
12. evidenco pritožb,
13. evidenco uporabe prisilnih sredstev,
14. evidenco daktiloskopiranih oseb,
15. evidenco fotografiranih oseb,
16. evidenco iskanih in najdenih predmetov,
17. evidenco vstopov v objekte policije,
18. evidenco izdanih odredb za prepoved približevanja,
19. evidenco prikritih in namenskih kontrol,
20. evidenco posnetkov policijskih postopkov in določenih javnih zbiranj,
21. evidenco oseb, ki imajo prepoved udeležbe na športnih prireditvah,
22. evidenco odrejenih ukrepov sodišč,
23. evidenco zadržanih oseb po zakonu, ki ureja nadzor državne meje,
24. evidenco fotorobotov,
25. evidenco pogrešanih oseb,
26. evidenco neidentificiranih trupel,
27. evidenco operativnih zaznamkov,
28. evidenco oseb za izločitve,
29. evidenco gradiv spolnega izkoriščanja mladoletnih oseb,

30. evidenco oseb, prijavljenih na let,
31. evidenco oseb iz sistema rezervacij letalskih kart,
32. evidenco optične prepoznavne registrskih tablic.

(3) Evidence, katerih upravljavalec je policija, so specifično dokumentarno gradivo.

(4) Evidenca iz 29. točke drugega odstavka tega člena vsebuje zbrana, evidentirana in opisana gradiva spolnega izkoriščanja mladoletnih oseb, in je namenjena izvajanju postopkov za ugotovitev krajevnih, časovnih, vsebinskih in drugih okoliščin nastanka teh gradiv. Evidenca je namenjena tudi za izvajanje identifikacije oseb iz teh gradiv s ciljem izslediti in zaščititi oškodovane osebe, odkrivati osumljence kaznivih dejanj, ter zbirati obvestila in dokaze o dejanjih spolnega izkoriščanja oseb, mlajših od osemnajst let.

124. člen **(skupni osebni podatki v evidencah)**

(1) V evidencah iz prejšnjega člena smejo biti naslednji skupni osebni podatki oseb:

- osebno ime,
- rojstni podatki (dan, mesec, leto, kraj),
- EMŠO, za tujega državljanca pa številka osebnega dokumenta,
- spol,
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča,
- identifikacijska oznaka osebe, ki je v policijskih evidencah,
- državljanstvo.

(2) V evidencah iz prejšnjega člena smejo biti naslednji skupni podatki samostojnega podjetnika posameznika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pravne osebe in državnega organa:

- firma,
- pravnoorganizacijska oblika,
- sedež,
- matična številka in
- davčna številka.

125. člen **(vsebina evidenc)**

V posameznih evidencah se poleg podatkov iz prejšnjega člena smejo obdelovati dodatni osebni podatki ter drugi podatki ali informacije, kot določa ta zakon:

1. evidenca kaznivih dejanj: vzdevek ali lažno ime storilca, osebni opis, upravna enota kraja rojstva, njegove družinske in premoženjske razmere, šolska izobrazba, poklic in zaposlitev, skupni podatki oškodovancev, prijaviteljev in drugih oseb, ki so dale obvestila, skupni podatki fizične osebe, pravne osebe in državnega organa kot prejemnika premoženjske koristi, ki je bila pridobljena s kaznivim dejanjem ali zaradi njega oziroma drugih, na katere je bila premoženjska korist prenesena (fizične osebe, pravne osebe, državni organi), podatki o kaznivem dejanju (vrsta, kraj, čas, način, motiv, opis predmetov kaznivega dejanja, škoda, fotografije, avdio in videoposnetki ter druge okoliščine), podatki o vrsti in višini premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, ter podatki o vrsti in vrednosti premoženja, ki ustreza premoženjski koristi in ga je mogoče odvzeti;
2. evidenca prekrškov: poklic in zaposlitev odgovorne osebe pravne osebe in delovno mesto, ki ga zaseda, osebni podatki oškodovancev, odnos med storilcem in oškodovancem ter podatki o prekršku (vrsta, kraj, čas, način storitve, motiv, opis

- predmetov prekrška, udeleženci, fotografije, avdio in videoposnetki ter posledica), datum pravnomočne odločbe o prekršku ter odrejeni začasni ukrepi;
3. evidenca iskanih oseb: vzdevek ali lažno ime ter fotografija in osebni opis iskane osebe, njene družinske in premoženjske razmere, šolska izobrazba, poklic in zaposlitev, številka, vrsta ter veljavnost ukrepa odredbodajalca;
 4. evidenca identifikacij: razlog, kraj, čas in prevozno sredstvo ter druge okoliščine ugotavljanja identitete;
 5. evidenca groženj uslužbencem policije: podatki o ogroženih osebah, osebah, ki ogrožajo, in pravnih osebah, ki se lahko pojavijo v grožnji, opis grožnje in izvedeni ukrepi;
 6. evidenca operativnih informacij: podatki o ugotovitvah in delovanju policije v zvezi s preprečevanjem in preiskovanjem kaznivih ravnanj in opravljanjem drugih policijskih nalog, vključno s fotografijami, avdio in videoposnetki;
 7. evidenca oseb, zoper katere so bili izvedeni prikriti preiskovalni ukrepi iz zakona, ki ureja kazenski postopek: vzdevek ali lažno ime osebe, njene družinske in premoženjske razmere, šolska izobrazba, poklic in zaposlitev, številka pisne odredbe državnega tožilca ali preiskovalnega sodnika ter način, obseg in trajanje ukrepov;
 8. evidenca preiskav DNK: kraj, čas in razlog odvzema vzorcev DNK, osebno ime osebe, ki je vzorec odvzela, in profil odvzetega vzorca DNK;
 9. evidenca dogodkov: podatki o dogodku (vrsta, kraj, čas, udeleženci, škoda in druge okoliščine, fotografije, avdio- in videoposnetki);
 10. evidenca oseb, ki jim je odvzeta prostost: podatki o odvzemu prostosti (kraj, čas, razlog, videoposnetek in podatki o uveljavljanju pravic ter izvajanju odvzema prostosti);
 11. evidenca varnostno preverjenih oseb: šolska izobrazba, poklic, zaposlitev, predkaznovanost preverjene osebe, razlogi, zaradi katerih je bila oseba preverjena, in ugotovitve preverjanja;
 12. evidenca pritožb: osebno ime policista, zoper katerega je bila vložena pritožba, osebni podatki o pritožniku, podatki o policijski enoti, podatki o ukrepu, ravnanju ali postopku policista, ki je predmet pritožbe;
 13. evidenca uporabe prisilnih sredstev: podatki o policistu, ki je uporabil prisilno sredstvo, podatki o osebi, zoper katero je bilo uporabljeno prisilno sredstvo, podatki o dogodku, v katerem je bilo uporabljeno prisilno sredstvo, ocena uporabe prisilnega sredstva, revizija ocene uporabe prisilnega sredstva;
 14. evidenca daktiloskopiranih oseb: vzdevek ali lažno ime, kraj, čas in razlog odvzema prstnih odtisov, na podlagi česa je bila potrjena identiteta osebe, ki so ji bili odvzeti prstni odtisi, osebno ime osebe, ki je odvzela odtise, odtisi prstov in dlani;
 15. evidenca fotografiranih oseb: vzdevek ali lažno ime, fotografija, osebni opis, kraj, čas in razlog fotografiranja, osebno ime osebe, ki je fotografirala;
 16. evidenca iskanih in najdenih predmetov: osebni podatki o oškodovancu, fotografija oziroma opis predmeta;
 17. evidenca vstopov v objekte policije: podatki o vstopu v objekt, čas in datum vstopa ter izstopa, videoposnetek in drugi zapisi sistemov tehničnega varovanja objektov in okolišev;
 18. evidenca izdanih odredb za prepoved približevanja: podatki o osebi, ki ji je izdana odredba, datum in ura izdaje odredbe s povzetkom vsebine odredbe, sodišče, ki mu je bila odredba odstopljena v presojo, podatki iz odločbe sodišča z rokom trajanja ukrepa, osebni podatki oškodovanca in njegovega morebitnega zakonitega zastopnika, odnos med storilcem in oškodovancem, podatki o kršitvah odrejenega ukrepa in izvedenih ukrepih, podatki centrov za socialno delo in organizacij, ki sodelujejo pri razreševanju družinskega nasilja;
 19. evidenca prikritih in namenskih kontrol: podatki o izsleditvi osebe ali vozila, plovila, zrakoplova ali zabojnika, o kraju, času ali razlogu za kontrolo, poti in namembnem kraju potovanja, osebah, ki spremljajo osebo, ali potnikov v vozilu, na plovilu ali zrakoplovu, uporabljenem vozilu, plovilu, zrakoplovu ali zabojniku, stvareh, ki jih ima oseba s seboj, in okoliščinah, v katerih so bili oseba ali vozilo, plovilo, zrakoplov ali zabojnik izsledeni, številka, vrsta ter veljavnost ukrepa odredbodajalca;
 20. evidenca posnetkov policijskih postopkov in določenih javnih zbiranj: kraj in čas nastanka posnetka ter posnetek;

21. evidenca oseb, ki imajo prepoved udeležbe na športnih prireditvah: datum in ura izreka s povzetkom vsebine odredbe, sodišče, ki mu je bila odredba odstopljena v presojo, podatki iz odločbe sodišča, podatki o kršitvah odrejenega ukrepa in izvedenih ukrepih ter fotografija;
22. evidenca odrejenih ukrepov sodišč: vrsta ukrepa, sodišče, ki je ukrep odredilo, čas trajanja ukrepa, policijska naloga, ki jo je treba opraviti ob nespoštovanju ukrepa;
23. evidenca zadržanih oseb: podatki o zadržanju (kraj, čas, razlog in videoposnetek zadržanja);
24. evidenca fotorobotov: podatki o kaznivem dejanju, sestavljena računalniška slika, osebni opis storilca kaznivega dejanja ali prekrška, zahtevke za izdelavo fotorobota, uradni zaznamek o izdelavi fotorobota, osebno ime oškodovanca, žrtve ali očividca kaznivega dejanja;
25. evidenca pogrešanih oseb: vzdevek ali lažno ime, fotografija in osebni opis pogrešane osebe, njene družinske in premoženjske razmere, šolska izobrazba, poklic in zaposlitev, čas in kraj ter okoliščine pogrešanja, vrsta ter veljavnost ukrepa odredbodajalca;
26. evidenca neidentificiranih trupel: osebni opis, kraj in čas najdbe, fotografija, vrsta ter veljavnost ukrepa odredbodajalca;
27. evidenca operativnih zaznamkov: vzdevek ali lažno ime, osebni opis, podatki o dogodku (vrsta, kraj, čas, škoda in druge okoliščine), fotografije, avdio in video posnetki in ostali podatki, ki so glede na vrsto operativnega podatka dostopni policiji, drugi podatki o ugotovitvah in delovanju policije, vezani na preprečevanje in raziskovanje kaznivih ravnanj ter opravljanje drugih policijskih nalog, določenih v zakonih in drugih predpisih v skladu z zakonom. Podatki se vodijo na nestrukturiran način;
28. evidenca oseb za izločitev: profil odvzetega vzorca DNK uslužbenca policije ali druge osebe, ki sodeluje pri ogledu kraja kaznivega dejanja ali opravlja dela v laboratoriju, ter kraj in čas odvzema vzorca;
29. evidenca gradiv spolnega izkoriščanja mladoletnih oseb: fotografije, avdio in videoposnetki in druga podobna gradiva, ki prikazujejo ali so v vzročni zvezi s spolno izkoriščanimi mladoletnimi osebami, tehnični podatki o gradivih, vsebinski zapis gradiva, podatki o kaznivem dejanju, podatki o identifikaciji mladoletne osebe (datum ugotovitve identitete, navedba osebnih podatkov iz prvega odstavka 124. člena tega zakona) ter podatki o izbrisu gradiva;
30. evidenca potnikov, prijavljenih na let: podatki o letu, načrtovani datum, ura ter kraj vzleta in pristanka letala, število vseh potnikov na letalu, status osebe na letalu, vrsta, številka, nacionalnost in datum poteka veljavnosti potovalnega dokumenta, kraj vkrcanja in tranzita potnika, mejni prehod vstopa potnika na območje schengenskega prostora, podatki o sedežu in prtljagi potnika ter identifikacijska številka potnika iz informacijskega sistema letalskega prevoznika;
31. evidenca potnikov iz sistema rezervacij letalskih kart: podatki v zvezi z letom, datum rezervacije, datum in kraj izdaje ter drugi podatki o letalski karti, datum nameravanega potovanja, vzdevek ali lažno ime, naslovi in drugi kontaktni podatki iz rezervacije, podatki o plačilu letalske karte, vključno z naslovom za pošiljanje računa, celoten načrt potovanja, informacije o potnikih, ki pogosto letijo, podatki o potovalni agenciji oziroma drugem pravnem subjektu, pri kateri je bila opravljena rezervacija letalske karte, potovalni status potnika, številka sedeža, podatki o osebni prtljagi potnika, druge morebitne posebnosti, povezane s potovanjem potnika, število ter osebna imena drugih potnikov, povezanih z isto rezervacijo, vse naknadne spremembe podatkov in identifikacijska številka potnika iz informacijskega sistema letalskega prevoznika;
32. evidenca optične prepoznavne registrskih tablic: datum, čas in kraj nastanka podatka, fotografijo registrske tablice in znakovni podatek o registrski tablici.

128. člen
(roki hrambe podatkov)

(1) Podatki iz evidenc, ki jih določa drugi odstavek 123. člena tega zakona, se hranijo:

- v evidencah iz 1., 6., 7., 19. in 24. točke, do ustavitve policijske preiskave ali izdaje sklepa o zavrženju kazenske ovadbe ali do pravnomočne zavrnilne ali oprostilne sodbe, če tega ni, pa do zastaranja kazenskega pregona;
- v evidencah iz 8., 14. in 15. točke, do ustavitve policijske preiskave ali do najdbe pogrešane osebe ali identifikacije neznanega trupla ali do izdaje sklepa o zavrženju kazenske ovadbe ali do pravnomočne ustavitve kazenskega postopka ali do pravnomočne zavrnilne ali oprostilne sodbe, če tega ni, pa do zastaranja kazenskega pregona;
- v evidenci iz 2. točke, tri leta po dnevu pravnomočnosti odločbe, če te ni, pa štiri leta po času storitve prekrška;
- v evidenci iz 3. točke, dokler trajajo razlogi, zaradi katerih je bilo uvedeno iskanje ali drug zakonit ukrep, vendar najdlje do zastaranja pregona;
- v evidenci iz 4. točke, eno leto po izvedbi postopka za ugotavljanje identitete;
- v evidenci iz 5. točke, pet let po datumu dogodka;
- v evidenci iz 9. točke, tri leta po datumu dogodka;
- v evidencah iz 10. in 23. točke, dve leti po datumu odvzema prostosti oziroma zadržanja, razen videoposnetka, ki se hrani dva meseca po datumu odvzema prostosti oziroma zadržanja;
- v evidenci iz 11. točke, pet let po datumu varnostnega preverjanja;
- v evidenci iz 12. točke, pet let po datumu vložene pritožbe;
- v evidenci iz 13. točke, dve leti po datumu uporabe prisilnega sredstva;
- v evidenci iz 16. točke, dokler trajajo razlogi, zaradi katerih je bilo uvedeno iskanje;
- v evidenci iz 17. točke, dva meseca po vstopu v objekt policije;
- v evidencah iz 18. in 21. točke, tri leta po dnevu pravnomočnosti odločbe, če te ni, pa štiri leta po času storitve prekrška ali do izdaje sklepa o zavrženju kazenske ovadbe ali do pravnomočne oprostilne sodbe ali do izbrisa obsodbe iz kazenske evidence, če tega ni, pa do zastaranja kazenskega pregona, v zvezi s katerim je bila osebi izdana odredba o prepovedi približevanja oziroma odredba o prepovedi udeležbe na športnih prireditvah;
- v evidenci iz 20. točke, 45 dni od izdelave posnetka;
- v evidenci iz 22. točke, do izteka razlogov;
- v evidencah iz 25. in 26. točke, do najdbe pogrešane osebe oziroma identifikacije neznanega trupla;
- v evidenci iz 27. točke, 30 dni od nastanka podatka;
- v evidenci iz 28. točke, za uslužbenca policije dve leti po prenehanju opravljanja nalog, povezanih z zavarovanjem ali preiskovanjem dokaznega materiala, ali po prekinitvi delovnega razmerja, za druge osebe, ki sodelujejo pri ogledu kraja kaznivega dejanja ali opravljajo dela v laboratoriju, pa deset let po odvzemu vzorca;
- v evidenci iz 29. točke, do ugotovitve identitete mladoletne osebe, nato pa se hranijo še 60 let od dneva ugotovitve identitete te osebe;
- v evidencah iz 30. in 31. točke, devet mesecev po pridobitvi podatkov,
- v evidenci iz 32. točke, sedem dni od nastanka podatka.

(2) Pristojno sodišče mora pristojni policijski enoti posredovati podatke o uvedbi kazenskega postopka,

- ko je pravnomočno uvedena preiskava,
- ko je obtožnica postala pravnomočna,
- ko je na podlagi obtožnega predloga razpisana glavna obravnava, ali
- če je oškodovanec kot tožilec začel oziroma nadaljeval pregon
- in podatke o pravnomočnih oprostilnih sodbah v 30 dneh od pravnomočnosti oziroma začetka ali nadaljevanja pregona. Pristojno državno tožilstvo, pristojno sodišče ali pristojni upravni organ mora pristojni policijski enoti posredovati podatke o izbrisu obsodbe iz kazenske evidence in podatke iz drugega odstavka 121. člena tega zakona v 30 dneh od nastanka podatka.

(3) Dostop do podatkov iz evidenc iz 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15., 19. in 24. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona je v obdobju, ki je za posamezne evidence določen v prvem odstavku tega člena, pristojnim državnim organom dovoljen le zaradi preiskovanja storitve kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, ali v drugih primerih, ki so povezani z zagotavljanjem nacionalne varnosti ali ustavne ureditve in so določeni z zakonom. Dostop do podatkov iz evidence iz 29. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona je državnim organom, pristojnim za začetek, uvedbo in izvedbo predkazenskega ali kazenskega postopka v skladu s predpisi, ki urejajo kazenski postopek, ter nosilcem javnih pooblastil s področja socialnega varstva, ko vodijo postopke o osebah, ogroženih zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost. Dostop do podatkov iz evidenc iz 30. in 31. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona je v obdobju, ki je za posamezne evidence določen v prvem odstavku tega člena, dovoljen pristojnim državnim organom le skladno z namenom, ki je za podatke potnikov, prijavljenih na let, in podatke potnikov z rezervacijo letalske karte naveden v drugem oziroma petem odstavku 112.a člena tega zakona. Dostop do podatkov iz ostalih evidenc je pristojnim državnim organom dovoljen le zaradi opravljanja njihovih nalog, določenih z zakonom.

(4) Če je identiteta oškodovane osebe iz 29. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona znana, mora biti seznanjena o hrambi podatkov in o pravici izbrisa iz petega odstavka tega člena.

(5) Izbris podatkov iz evidence iz 29. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona pred potekom roka njihove hrambe je mogoč le na podlagi pisne zahteve osebe ali njenega zakonitega zastopnika. Policija pred izbrisom upravičeno osebo seznaniti s posledicami izbrisa. Izjemoma sme policija začasno zadržati izvršitev zahteve o izbrisu podatkov, če bi izbris lahko ogrozil ugotovitev identitete druge oškodovane osebe ali če bi izbris lahko oviral potek preiskave kaznivega dejanja.

129. člen (blokiranje podatkov)

(1) Po preteku rokov hrambe iz prejšnjega člena se podatki iz evidenc, katerih upravljavec je policija, blokirajo in naprej obravnavajo skladno s predpisi, ki urejajo poslovanje organov z dokumentarnim gradivom.

(2) Po blokiranju se podatki:

- v evidencah iz 1., 6., 7. in 19. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona hranijo 30 let;
- v evidencah iz 8., 14., in 15. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona hranijo deset let za kazniva dejanja, za katera je zagrožena zaporna kazen do enega leta, 30 let za kazniva dejanja, za katera je zagrožena zaporna kazen do osem let, in 50 let za kazniva dejanja, za katera je zagrožena višja zaporna kazen;
- ne glede na določbe prejšnje alineje se podatki v evidencah iz 8., 14. in 15. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona hranijo največ osem let od izdaje sklepa o zavržbi kazenske ovadbe za kazniva dejanja hude telesne poškodbe po prvem odstavku 123. člena, posebno hude telesne poškodbe po četrtem odstavku 124. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 205. člena, zatajitve po četrtem odstavku 208. člena in poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 220. člena, omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po prvem odstavku 187. člena, nasilja v družini po prvem in drugem odstavku 191. člena, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po drugem odstavku 192. člena, izsiljevanja po prvem in drugem odstavku 213. člena, poslovne goljufije po prvem odstavku 228. člena, in zlorabe negotovinskega plačilnega sredstva po drugem odstavku 246. člena KZ-1, kadar državni tožilec ravna po določbah petega odstavka 161.a in četrtega odstavka 162. člena Zakona o kazenskem postopku;
- ne glede na določbe druge alineje tega odstavka se podatki v evidencah iz 8., 14. in 15. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona brišejo v roku 45 dni od

pravnomočne ustavitve kazenskega postopka, pravnomočne zavrnilne ali oprostilne sodbe;

- v evidenci iz 2. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona deset let;
- v evidenci iz 4. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona hranijo deset let;
- v evidencah iz 5., 10., 11., 12., 13., 16., 18., 21. in 23. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona hranijo dve leti;
- v evidenci iz 9. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona in v ostalih evidencah, katerih upravljavec je policija, hranijo pet let;
- v evidencah iz 3., 22. in 24. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona anonimizirajo;
- v evidencah iz 17., 20., 25., 26, 27., 28. in 29. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona brišejo;
- v evidencah iz 30. in 31. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona hranijo 21 mesecev.

(3) Dostop do podatkov iz evidenc prejšnjega odstavka je policistom in pristojnim državnim organov dovoljen le zaradi preiskovanja storitve kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, ali v drugih primerih, ki so povezani z zagotavljanjem nacionalne varnosti ali ustavne ureditve in so določeni z zakonom. Dostop do podatkov iz evidenc iz 30. in 31. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona je policistom in pristojnim državnim organom dovoljen le skladno z namenom, ki je za podatke potnikov z rezervacijo letalske karte naveden v petem odstavku 112.a člena tega zakona, in sicer za analiziranje podatkov za namen ugotavljanja specifičnih potovalnih vzorcev storilcev kaznivih dejanj iz sedmega odstavka 112.a člena tega zakona ali če je pri obravnavi teh kaznivih dejanj treba izvesti nujne aktivnosti za njihovo neposredno preprečitev, ter za izsleditev in prijetje storilcev.

(4) Po poteku rokov iz drugega odstavka tega člena se podatki anonimizirajo, razen podatkov iz 8., 14., 15., 30. in 31. točke drugega odstavka 123. člena tega zakona, ki se brišejo.

136. člen (pristojnosti komisije)

Člani komisije lahko zahtevajo dokumentacijo o dogodku (kopijo, izpis ali prepis), opravijo razgovor s policistom in osebo, zoper katero je uporabil prisilno sredstvo, policisti in drugimi osebami, ki so bile priče ali bi lahko kaj vedele o dogodku, v katerem je policist uporabil prisilno sredstvo, ter jih po potrebi soočiti, si ogledajo kraj uporabe, proučijo način uporabe prisilnega sredstva, pregledajo morebitne posnetke, pridobijo informacije in mnenja strokovnih služb policije, strokovnjaka sodne medicine oziroma drugih strokovnjakov, vpogledajo v podatke iz evidenc, vpogledajo v baze tehničnih informacij, ki pojasnjujejo, prikazujejo ali drugače zapisujejo dogodek, pri katerem je prišlo do uporabe prisilnih sredstev (registrator, videonadzor, GPS in druge oblike sledenja, registrator brezžičnih komunikacij in podobno), ter po potrebi zahtevajo kopije, izpise ali prepise, zahtevajo dokazila o usposobljenosti policista za uporabo prisilnih sredstev ter opravijo druge ukrepe in dejanja, ki so potrebna za preveritev okoliščin uporabe prisilnega sredstva.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17), ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

Predlog zakona naj Državni zbor RS obravnava po skrajšanem postopku z namenom dosega čimprejšnje implementacije Direktive (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidenc podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2016/681). Direktiva (EU) 2016/681 se v pravni red RS v celoti prenaša z Zakonom o dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije, Zakonom o varstvu osebnih podatkov in Zakonom o dopolnitvah Zakona o letalstvu.

Glede na to, da je Republika Slovenija že prejela uradni opomin Evropske komisije zaradi nenotifikacije predpisov za prenos Direktive (EU) 2016/681 predlagamo, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

VI. PRILOGE

- *osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona (minimalni standardi so v prilogi 4 Navodila za izvajanje Poslovnika Vlade Republike Slovenije št. 10),*
- *MSP-test (za celovito presojo posledic na gospodarstvo, predvsem za mala in srednje velika podjetja, je pri pripravi vseh predlogov zakonov, z izjemo zakonov iz petega odstavka 8.b člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije, obvezna uporaba MSP-testa),*
- *analize, študije,*
- *vprašalniki,*
- *ankete,*
- *pobude in predlogi, ki so neposredno vplivali na odločitev za predlog zakona,*
- *drugo.*